

Европейска
комисия

ПАНОРАМА

Фокус върху Европейската регионална и селищна политика

ЗИМА 2018 Г. / БРОЙ 67

Рейнланд-Пфалц:
трансгранично сътрудничество

Свързване
на градските
предизвикателства
с решения

RegioStars
е гвоздеят
в програмата

Регионална
и селищна
политика

Културно
наследство:
по-широки
хоризонти

ПАНОРАМА

В този брой...

Зимното издание на списание „Панорама“, което вече е достъпно за изтегляне, обхваща широк набор от теми, вариращи от градски проблеми до култура и индустриален преход.

Откриваме броя с доклад от австрийското председателство относно подготовката на преговорите в Съвета по законодателния пакет за периода 2021—2027 г. Нашето интервю е взаимен обмен с министър-председателя Малу Дрейер и министъра на икономиката д-р Фолкер Висинг от Рейнланд-Пфалц. Разглеждаме също с какво е допринесло финансирането от ЕС за Европейската година на културното наследство, как то помага на регионите в индустриален преход, и профилираме някои от проектите, подкрепяни чрез програмата „Иновативни действия в областта на градското развитие“.

В рубриката ни „С ваши думи“ научаваме за Кастиля-Ла Манча, Финландия и Южна Полша, както и за опита на млади хора, участвали в младежката програма за доброволци по линия на Interreg и медийната програма Youth4Regions.

Разговаряме и с тазгодишните победители от RegioStars, поглеждаме назад към някои снимки от Европейската седмица на регионите и градовете през 2018 г. и представяме основни точки от наскоро публикувания Регионален годишник на Евростат за 2018 г. В раздела за проекти посещаваме Полша, Дания, Словакия, Италия и Гърция.

Приятно четене!

АГНЕС МОНФРЕТ

Ръководител на отдел „Комуникации“, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, Европейска комисия

12

14

24

38

УВОДНА СТАТИЯ.....	03	НОВИНИ НАКРАТКО.....	35
АВСТРИЙСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО: ДОВЕЖДАНЕ НА РАБОТАТА ДОКРАЙ.....	04	КАРТИ: ИЗМЕРВАНЕ НА РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ.....	36
АНГАЖИМЕНТ КЪМ НАЙ-ОТДАЛЕЧЕНИТЕ РЕГИОНИ.....	07	ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО.....	38
ИНОВАТИВНИ РЕШЕНИЯ ЗА ГРАДСКИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА.....	08	ФИНАНСИРАНЕТО ОТ ЕС — КЛЮЧОВО ЗА НАПРЕДЪКА НА ПОЛША.....	42
ИНТЕРВЮ: МАЛУ ДРЕЙЕР И ФОЛКЕР ВИСИНГ ОТ РЕЙНЛАНД-ПФАЛЦ.....	12	ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ: РАЗСЪЖДЕНИЯТА НА ФИНЛАНДИЯ.....	43
ПОДПОМАГАНЕ НА ВЪГЛЕДОБИВНИТЕ РЕГИОНИ В ПРЕХОД.....	14	КАСТИЛЯ-ЛА МАНЧА ИСКА ПОВЕЧЕ И ПО-ДОБРО СБЛИЖАВАНЕ.....	44
ФОКУС ВЪРХУ ТЕРИТОРИИ С ГЕОГРАФСКИ ОСОБЕНОСТИ.....	18	ПРОЕКТ СУВЕР НА „INTERREG ЕВРОПА“.....	45
ЗАСНЕТО С КАМЕРА: ЕСРГ.....	20	ЕВРОПЕЙСКИТЕ РЕГИОНИ В СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ.....	46
ОТЛИЧНИЦИ В МАЙСТОРСКИЯ КЛАС В РАМКИТЕ НА ЕСРГ.....	22	БОРБА С ИЗМАМАТА И КОРУПЦИЯТА ВЪВ ФИНАНСИРАНЕТО.....	50
ФОКУС ВЪРХУ ПОБЕДИТЕЛИТЕ В REGIOSTARS.....	24	ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ: ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ.....	52
МЛАДИТЕ ЖУРНАЛИСТИ ИМАТ ДУМАТА.....	28	СТРАТЕГИЯ ЗА ДУНАВСКАТА ЕСЕТРА.....	54
МЛАДЕЖИ ДОБРОВОЛЦИ НА INTERREG.....	32	ПРОЕКТИ ОТ ДАНИЯ, ИТАЛИЯ/ГЪРЦИЯ, СЛОВАКИЯ И ПОЛША.....	55
ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИДЕИ ЗА ПРОЕКТИ ЗА EUSALP.....	34		

УВОДНА СТАТИЯ

Преди два месеца, в предишното издание на „Панорама“, ви насърчих да използвате възможностите на Европейската седмица на регионите и градовете да допринесете за текущите разсъждения, полагащи основите за политиката на сближаване през следващото десетилетие. Това, което не знаехме тогава, е че тази седмица ще бъде най-голямото събиране на специалисти, прилагащи политиката на сближаване. В сградата „Square“ в Брюксел се събраха над 7000 партньори, за да участват в събитието, открито от председателя Юнкер.

Този огромен успех е не само добър знак за бъдещето на нашата политика. Той е и доказателство за нейната жизненост и способност да гарантира по-добра, по-справедлива и по-силна Европа благодарение на участието на хиляди отдадени на каузата хора в целия Съюз. Европейските избори са само след няколко месеца и е изключително важно да дадем гласност на всичко, което сме постигнали заедно за регионите и за гражданите.

Първо, стремейки се да гарантира, че всички региони и жители получават пълно внимание, политиката на сближаване остана вярна на своите корени. Примери, като инициативата за догонващите региони или работата, свършена за улесняване на интеграцията на мигрантите, са със сигурност ключови етапи в това отношение. Да не говорим за огромната подкрепа от фонд „Солидарност“ на ЕС за региони, засегнати от природни бедствия, или продължаващите ни усилия за преодоляване на пречките пред трансграничния живот и работа.

Освен това засилихме подкрепата си за регионите на ЕС в индустриален преход, идентифицирахме техните конкурентни предимства и подкрепихме МСП по пътя им към икономика без въглеродни емисии. Например нашата неотдавнашна инициатива за въгледобивните региони в преход помогна на повече от 40 региона в 12 различни държави

членки да набележат нови възможности за растеж. Чрез подкрепа на икономическата диверсификация и инициране на близо 120 стратегии за интелигентна специализация по места, политиката на сближаване се превърна в решаващ катализатор за устойчивост, конкурентоспособност и по-голямо социално-икономическо сближаване между регионите.

И накрая, се ангажирахме, както никога досега, с непрекъснати усилия да постигнем повече и по-опростен начин в съответствие с моя ангажимент при встъпването ми в длъжност. Работихме усилено, за да измерваме и увеличаваме въздействието на нашата политика, особено чрез стартирането на цялостна платформа за отворени данни или чрез обединяване на усилията с инвестиционния план на Юнкер. Освен това оправомощихме групата на високо равнище по въпросите на опростяването да внесе смислени предложения за опростяване, които бяха включени в регламента „Омнибус“ и нашите разсъждения относно бъдещето на политиката на сближаване.

Можем само да се гордеем с всички тези постижения! Благодарение на вашата постоянна подкрепа съм убедена, че ще има още много такива и нашите действия ще продължат да олицетворяват самата същност на политиката на сближаване: подобряване на ежедневието на европейските граждани. ■

Корина Крецу

Европейски комисар по регионалната политика

„По-малко означава повече!“

Среща на Съвета по общи въпроси (Сближаване), 30 ноември 2018 г.

Интервю с екипа на австрийското председателство на ЕС относно състоянието на преговорите в Съвета, относно подхода му към опростяването, както и за подкрепата от техния четирикрак помощник

Австрийското председателство на Съвета на ЕС ще приключи на 31 декември. Австрия и нейните преговарящи изиграха централна роля в създаването на условия за обсъждания в рамките на Съвета на предложенията на Комисията относно политиката на сближаване за периода след 2020 г., публикувани само месец преди началото на председателството. „Панорама“ разговаря с членовете на австрийския екип в Брюксел: Йоханес Росбахер, Александър Ферстл и Кристоф Клеменчич.

До къде стигнахте със законодателния пакет за периода 2021—2027 г.?

Йоханес Росбахер: Трябва да кажа, че имаме голям напредък. Близо сме до постигането на съгласие по ключови глави от Регламента за общите разпоредби. А Съветът почти завърши работата си по регламента за ЕФРР. С пет внесени законодателни предложения нашата работна група към Съвета направи всичко по силите си за постигането на бърз и значителен напредък.

Какъв беше Вашият подход към преговорите?

Александър Ферстл: Преди всичко бяхме убедени, че предложенията на Комисията са основателни и са реална стъпка напред по отношение на опростяването. С оглед на това се опитахме да ограничим промените

в предложения правен текст. Смятаме, че не всичко трябва да се регулира — и в този смисъл, по-малко означава повече!

А успяхте ли?

Кристоф Клеменчич: Да, така мисля. Запазихме елементите на опростяване, които Комисията предложи — и дори отидохме по-далеч. Да вземем например споразумението за партньорство. Защо дадена държава членка с малко бюджетни средства или само с една мултифондова програма трябва да полага допълнителни усилия, за да изготви един такъв документ? Нашето предложение тази допълнителна стъпка да бъде пропусната в някои случаи също беше прието от министрите по време на заседанието на Съвета на 30 ноември.

” Ролята, която ни отреди председателството, беше тази на независим посредник и на строител на мостове. “

Има ли споразумение за бюджета?

ЙР: Дискусиите относно многогодишната финансова рамка ще приключат на най-високо равнище. Работихме — и работим — за постигането на правилните методи на изпълнение. Приоритизирахме онези елементи от регламентите, които са необходими на нашите програмни органи в регионите за бъдещите им програми. Така че, след като решението за финансите бъде взето, лесно можем да създадем връзки.

И кои са тези елементи?

АФ: Всичко, което е свързано с одита и контрола, програмирането и планирането, както и с условията и изпълнението. Знам, че това не звучи твърде привлекателно, но управляващите органи трябва да знаят какво да очакват — и да започнат да създават свои структури за изпълнение за бъдещите програми. С тази стратегия се надяваме да спечелим ценно време и да осигурим бърз старт на програмите. Нещата трябва да започнат да се развиват през 2021 г., а не през 2022 г. или 2023 г.

Ако погледнете назад към последните шест месеца, какви бяха основните предизвикателства за преговорите?

КК: Бих казал, че трябваше да намерим компромис между всички видове групи: нетните платци и нетните получатели, различните подходи на запад, на изток, на юг и на север — и понякога между много различни мнения, независимо от тези два аспекта.

Ролята, която ни отреди председателството, беше тази на независим посредник и на строител на мостове. От друга страна, това не винаги означаваше, че правехме всички щастливи през цялото време.

ЙР: Постигането на компромис никога не е лесно. Вероятно знаете, че разполагате с добър компромис, когато всички около масата са малко щастливи и малко нещастни едновременно.

Какви са следващите стъпки в преговорите?

АФ: През януари нашите колеги от Румъния ще поемат председателството и ще продължат поставените от нас бързи темпове. С една до две работни срещи на седмица и почти подобен подход, през следващите месеци може да се очаква по-нататъшен бърз напредък. След като бъде постигнато споразумение в Съвета, ще стартира тристранната фаза. Убеден съм, че Съветът, Комисията и Парламентът нямат много различни виждания.

Съвместни усилия за политиката на сближаване: неофициална среща на работната група на Съвета за структурни мерки в Австрия (Бургенланд), септември 2018 г.

» Запазихме елементите на опростяване, които Комисията предложи — и дори отидохме по-далеч. «

Пол Унглауб, Йоханес Росбахер, Александър Ферстл (с Елвира), Кристоф Клеменчич

В малко по-личен план, какво включваше работата Ви по време на председателството?

ЙР: Това беше третото ми участие в австрийското председателство, така че знаех какво да очаквам: дълги часове работа, срещи в неделя и много интензивна работа в екип. И честно казано, не бихме могли да се справим без чудесната подкрепа от Виена, великолепните колеги в секретариата на Съвета, нашия всестранно развит колега Пол — и допълнителната помощ от кучето на Александър!

Куче на председателството?

АФ: Да, кучето ми беше с нас през по-голямата част от времето. Елвира —

така се казва кучето ми — поддържаше духа ни и винаги успяваше да отвлече вниманието ни от регламентите за няколко минути. Това явно ни помогна по време на такъв труден период.

ЙР: Доста странно, преди се страхувах от кучета, но това промени нещата напълно. Дори ще ми липсва „подкрепата“ на Елвира — пълноправен член на екипа!

Изглежда сте се забавлявали!

КК: О, абсолютно! Най-забавният за мене момент беше, когато колега от Съвета не разбра добре името на нашия председател — и след това го наричаше „Йо хайнес“ („Ваше височество“) (от английски Your Highness) вместо „Йо-ханес“ (Johannes). Много изискано обръщение, трябва да отбележа.

АФ: Да не забравяме и нашите хърватски колеги, които се запознаха с тиролския начин на пеене „Йодел“! По време на откриването организирахме кратко обучение за това — те все още знаят как да го правят! Доста впечатляващо...

ЙР: Със сигурност забавните моменти помагат за справянето с огромна задача, като председателството на ЕС! ■

Заснети на Конференцията на председателите на най-отдалечените региони на ЕС през 2018 г. Преден ред, отляво надясно: Рамон Луис Валкарсел, Игнасио Санчес Амор, Фернандо Клавио, крал Фелипе VI, Корина Крещу, Ана Паула Закариас, Данчъл Гибс; заден ред, отляво надясно: Клод Пленет, Мари Лус Пленчард, Алфред Мари-Жан, Васко Кордейро, Мигел Макадо Де Албукерк, Йолейн Костес, Мохамед Сиди

Конкретен ангажимент към най-отдалечените региони

По случай годишната конференция на най-отдалечените региони, една година след старта на новата стратегия на ЕС, посветена на тях, комисарят за регионалната политика Корина Крещу представя как ЕС е спазил ангажиментите си за подкрепа на тези региони.

По следващия бюджет на ЕС има не по-малко от 21 предложения, които са съобразени със специфичните особености на най-отдалечените региони — специалното внимание, обърнато на тези региони от Комисията Юнкер, е преобразувано в конкретни възможности. Например беше предложено регионите да продължат да се възползват от специфично допълнително финансиране и от най-високата степен на европейско съвместно финансиране. Освен това, предвид тяхната уникална географска ситуация, се предлага те да инвестират средства от ЕС в летища; и за тези региони е създаден специален клон на Interreg, със специален бюджет, за да се насърчи сътрудничество между съседите.

Наскоро бяха приети нови правила за държавните помощи, за се помогне на рибарите в най-отдалечените региони да закупят нови плавателни съдове, като помощите за малките плавателни съдове са с по-голям размер, а така също и за да се постигне устойчив риболов при определени условия.

Открити бяха и нови пътища за растеж чрез подкрепа за научните изследвания и иновациите. Например Комисията стартира проекта FORWARD с 4,3 милиона евро от „Хоризонт 2020“, чрез който 24 партньори от девет региона ще анализират своите системи за иновации и ще мобилизират местни участници, включително от промишлеността, около стратегии, разработени върху техните специфични силни страни. Те също така ще осигурят по-тесни връзки между своите региони и европейски или международни иновационни мрежи, за да увеличат участието им в бъдещата изследователска програма на „Хоризонт Европа“.

Комисията работи също с най-отдалечените региони и техните държави членки, за да изработи решения, съобразени с конкретните им предизвикателства. След първия успешен опит на остров Реюнион за енергиен преход, Комисията стартира втора работна група за подобряване на управлението на отпадъците и насърчаване на кръговата икономика на Канарските острови. Всички заинтересовани страни ще работят заедно, за да се справят с това голямо предизвикателство, с оглед подобряване на качеството на живот в архипелага.

Мястото на най-отдалечените региони в бъдещите програми, както и в тези инициативи, допълва прекия и непрекъснат диалог между Комисията Юнкер и тези девет региона. Те са символ на все по-тясно партньорство на всички нива.

ГРАДСКИ ИСТОРИИ

Иновативни действия в областта на градското развитие: изпитване на иновативните решения и измерване на резултатите

Иновативните действия в областта на градското развитие предоставят на градовете на ЕС ресурси за финансиране на иновативни проекти с общ размер на финансовия пакет от 372 милиона евро от Европейския фонд за регионално развитие за периода 2014—2020 г. Целта е да се идентифицират, изпитат и разпространят конкретни решения на общите градски предизвикателства.

Към днешна дата са избрани 55 проекта от целия ЕС по време на трите покани, стартирани през 2015 г., 2016 г. и 2017 г.; в момента тече четвъртата покана. Градовете могат да кандидатстват онлайн до края на януари 2019 г. (вж. подробностите по-долу). Петата и последна покана ще бъде обявена до края на 2019 г. <https://www.uia-initiative.eu/en/call-proposals>

Всеки проект има три години, през които да се приложат иновативните решения и да се измерят резултатите. Четвъртата година е посветена на разпространението на извлечените поуки. Също така важни поуки могат да се извлекат и от неуспеха. Всъщност тези проекти имат за цел да се изпитат иновативни решения, което означава, че съществува риск от непостигане на очакваните резултати.

Поканите засягат обществените предизвикателства, определени в Програмата за градовете на ЕС (вж. статията в „Панорама“, бр. 66). Те обхващат социални въпроси, като интеграцията на мигрантите и бедността, както и екологични въпроси, като кръговата икономика, изменението на климата, и икономически въпроси, като заетостта и цифровизацията.

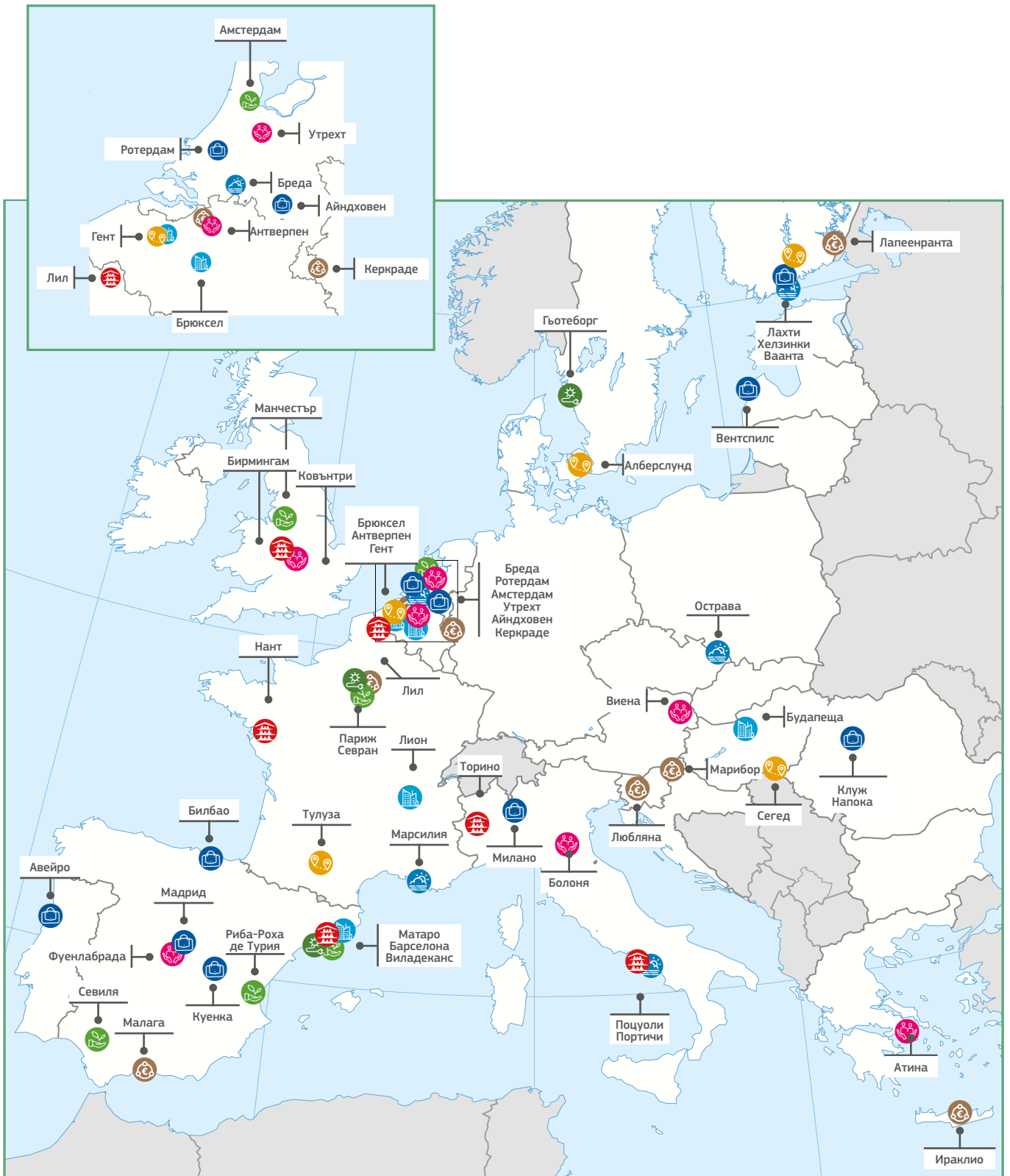
В рамките на дадена тема организаторите на проекти често разработват иновативно решение, съчетаващо социално-икономически и екологични компоненти в интегриран подход, което е характерно за проектите в областта на иновативните дейности за градско развитие (UIA), в комбинация с подход „отдолу-нагоре“. В крайна сметка решенията са резултат от съвместното проектиране с местните.

- 1-ва покана, стартирана през 2015 г.: Избрани са 17 проекта
- 2-ра покана, стартирана през 2016 г.: Избрани са 16 проекта
- 3-та покана, стартирана през 2017 г.: Избрани са 22 проекта
- 4-та покана, открита онлайн до края на януари 2019 г.
- 5-та покана ще бъде стартирана през септември 2019 г.

През следващия програмен период 2021—2027 г. Комисията би искала да насърчи връзката между градските предизвикателства, иновациите и липсата на ноу-хау сред местните участници. Тя предлага след това да се създаде Европейска градска инициатива, която да интегрира и развие нови дейности въз основа на съществуващите инициативи, като например UIA, Urbact и Програмата за градовете в ЕС. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://www.uia-initiative.eu/en>

© Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

Иновативни действия в областта на градското развитие: одобрени проекти

- 🌿 Адаптиране към изменението на климата
- 👤 Интегриране на мигрантите и бежанците
- 🏭 Качество на въздуха
- 🏢 Работни места и умения в местната икономика
- 🔄 Кръгова икономика
- 📍 Градска мобилност
- 🌱 Енергиен преход
- 🏠 Градска бедност
- 🏠 Жилищна политика

Антверпен (Белгия), Интегриране на мигрантите и бежанците

„С тази инициатива искаме да гарантираме, че младите бежанци имат възможност да изградят отново живота си в Антверпен. Нашият главен приоритет е интегрирането на тези младежи, които като всички други младежи заслужават протегнатата ръка за помощ. CURANT съчетава човешкото съпричастие и социалната отговорност. Надяваме се Антверпен да може да бъде водещ пример за други градове.“

Фонс Душато, председател, отдел „Социално подпомагане“, Антверпен

**ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
НА ПРОЕКТА:**
02/2017 Г.— 10/2019 Г.

ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
4 894 000 EUR

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:
<https://www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/antwerp>

Билбао (Испания), Работни места и умения в местната икономика

„Вярваме, че инвестирането в знание е инвестиране в бъдещето, и че предприемачите са призвани да бъдат строителите на утрешната икономика. UIA-AS-Fabrik събира всичките ни предимства и представлява инициаторът на бъдещата икономика на Билбао.“

Хуан Мари Абурто, кмет на Билбао

**ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
НА ПРОЕКТА:**
08/2017 Г.— 07/2020 Г.

ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
4 646 000 EUR

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:
<https://www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/bilbao>

Торино (Италия), Градска бедност

„Co-City е необикновена възможност за подкрепа на нови форми на активно участие на гражданите в обновлението на града. Надявам се да бъдат създадени нови предприятия по този нов модел на взаимовръзка между публичния и частния сектор, генериращи нови възможности за заетост и работни места в Торино.“

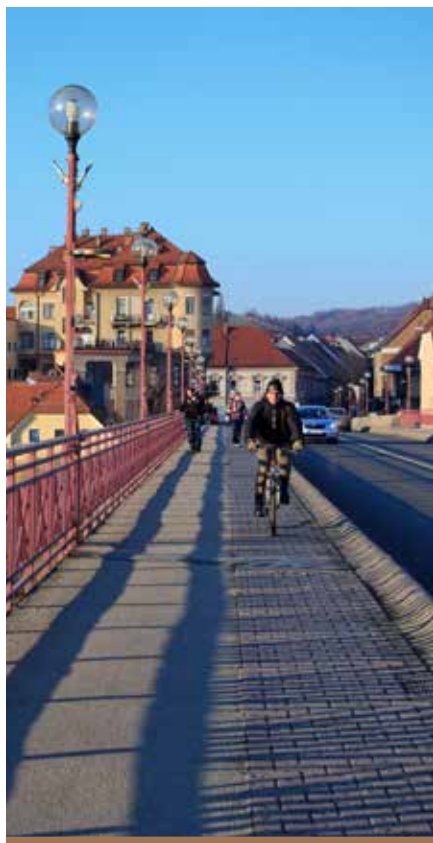
Киара Апендино, кмет на Торино

**ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
НА ПРОЕКТА:**
03/2017 Г.— 02/2020 Г.

ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
4 126 000 EUR

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:
<https://bit.ly/2Ry5dyE>

Марибор (Словения), Кръгова икономика

„Само тясното сътрудничество между публичните дружества, гражданите, промишлеността и местните органи може да доведе до успешна взаимно свързана система, която оптимизира ресурси и икономически, екологични и социални резултати. Това е дългосрочен проект на трансформация в различно общество, което гарантира управление на ресурсите в местните и регионалните области, ориентирано към развитието.“

Андрей Фиштравек, кмет на Марибор

**ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
НА ПРОЕКТА:**
12/2017 Г.— 11/2020 Г.

ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
3 000 000 EUR

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:
<https://bit.ly/2AS48uC>

Лаhti (Финландия), Градска мобилност

„Устойчивата градска мобилност е ключова фокусна област на Лаhti за следващите години. Нашата цел е да намерим най-вдъхновяващите начини, с които да мотивираме повече хора да вървят пеша, да карат велосипед и да използват обществения транспорт. Чрез CitiCAR ще създадем напълно нов стимул за обществото — търговията с лични въглеродни емисии (PCT) — което може да революционизира участието на гражданите в смекчаването на последиците от изменението на климата.“

Юрки Миливирта, кмет на Лаhti

**ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
НА ПРОЕКТА:**
01/2018 Г.— 12/2020 Г.

ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
3 800 000 EUR

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:
<https://bit.ly/2RDqpn6>

Гьотеборг (Швеция), Енергиен преход

„Проектът FED затвърждава Гьотеборг като лидер в развитието на енергийните решения за общество без изкопаеми горива. Идеята е да се намали потреблението на енергия, като се създаде местен пазар за електроенергия, отопление и охлаждане. Надяваме се този модел да се докаже като способен да ускори енергийния преход в цяла Европа.“

Ан-Софи Хермансон,
кмет на Гьотеборг

**ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
НА ПРОЕКТА:**
11/2016 Г.— 10/2020 Г.

ИНВЕСТИЦИИ ОТ ЕС:
4 655 000 EUR

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:
<https://bit.ly/2Ud7ssQ>

Инвестиране в политиката на сближаване: приоритет за Рейнланд-Пфалц

Министър-председателят Малу Дрейер и министърът на икономиката д-р Фолкер Висинг на Рейнланд-Пфалц излагат своите гледни точки относно текущата и бъдещата подкрепа по линия на политиката на сближаване в своя регион.

Майнц, Германия

Как бихте отговорили на схващането, че сравнително богатите региони на държавите членки, които са нетен вносител, не се нуждаят от подкрепа по линия на политиката на сближаване?

Министър-председател Малу Дрейер: Разбира се, Рейнланд-Пфалц в момента е един от по-развитите региони на ЕС. Европейските цели не могат да се постигнат без силни региони, но дори и силните региони имат нужда от структурна подкрепа. Финансирането също така допринася за положителното въздействие на ЕС на място, извън чисто финансовите аспекти.

Настоящата регионална програма има за цел да засили иновациите, да повиши конкурентоспособността на МСП и да подкрепи преминаването към нисковъглеродна икономика. До каква степен са постигнати тези цели?

Д-р Висинг: с 40 % от отпуснатите средства по линия на ЕФРР ние даваме приоритет на научноизследователската и развойната дейност в рамките на програмата на ЕФРР за Рейнланд-Пфалц. Фондовете на ЕС системно и последо-

Малу Дрейер
Министър-председател на
Рейнланд-Пфалц

Д-р Фолкер Висинг
Министър на икономиката на
Рейнланд-Пфалц

вателно укрепват иновативния капацитет на предприятията и следователно и на икономиката в региона. Освен това значително ще се увеличи ефективността на изследователските институции и университетите.

Като помага на МСП — напр. като подкрепя модернизацията или разширяването на бизнес помещенията — ЕФРР допринася значително за укрепването на конкурентоспособността на предприятията и за запазването и създаването на работни места в по-слабо развитите части на страната.

ЕФРР също така подкрепя мерки за постигане на целите на политиката в областта на опазването на климата и целта за устойчив растеж в съответствие със стратегията на ЕС „Европа 2020“, включително чрез нововъведената програма за подкрепа за повишаване на енергийната и ресурсната ефективност в предприятията (ERGU). Всяка субсидирана инвестиция в дадено предприятие води до увеличаване на енергийната и ресурсната ефективност.

» Фондовете на ЕС системно и последователно укрепват иновативния капацитет на предприятията и следователно и на икономиката в региона. «

Interreg е основен стълб на политиката на сближаване. Какви контакти имате с другите европейски региони и как се възползвате от тях?

Министър-председател Малу

Дрейер: Рейнланд-Пфалц е немската провинция с най-много европейски съседни държави. Програмите „Голям регион“, „Горен Рейн“ и „Еврорегион Мюз-Рейн“ по линия на Interreg A ни предоставиха възможност да имаме близки и доверителни отношения с Франция, Люксембург, Белгия и Нидерландия още от първия период на финансиране. Освен това съществува и програмата „Северозападна Европа“ по линия на Interreg B, чийто обхват в момента се простира от Ирландия до централната част на Германия.

Институциите в Рейнланд-Пфалц си сътрудничат с партньори в съседни региони, осъществяват инвестиции, провеждат изследвания и се радват на Европа без граници посредством безброй проекти. Особено в рамките на програмата „Голям регион“, където Рейнланд-Пфалц си сътрудничи със Саарланд, Лотарингия, Люксембург и Източна Белгия, от съществено значение е наличието на тясно европейско сътрудничество, особено за пазара на труда и мобилността: нашият регион има най-големите потоци на пътуващи между дома и работното място в ЕС.

Ето защо имаме големи надежди за бъдещите програми на Interreg за сближаване на гражданите в граничните региони и за намиране на потенциални решения за мобилност, опазване на околната среда и устой-

чива, иновативна цифрова икономика. Следователно се надявам, че ще бъдат предоставени достатъчно средства за програмите на Interreg, за да можем да продължим да се справяме с тези предизвикателства.

Един иновативен подход към ЕСИФ включва използването на револвиращи фондове и други инструменти за финансов инженеринг. Как използвате тези инструменти?

Д-р Висинг: Например разработихме фонда за иновации на Рейнланд-Пфалц като финансов инструмент. Фондът, който се съфинансира от ЕФРР, предоставя на многообещаващите предприятия, ориентирани към технологично развитие, рисков капитал под формата на преки или непреки дялови участия при атрактивни условия, който може да се използва за разработване и лансиране на иновативни продукти, производствени процеси и услуги. Това подобрява капиталовата база на тези предприятия и създава финансовите предпоставки за успешното стартиране на технологични предприятия.

Ако погледнете към ЕСИФ за периода 2021—2027 г., как виждате развитието на приоритетите на политиката на сближаване?

Д-р Висинг: Що се отнася до политическите цели на Комисията за следващия период на финансиране, можем да продължим да подкрепяме предприятията, особено в областта на технологичното развитие и прилагането на иновациите, като същевременно подобряваме научноизследователската инфраструктура. Също така

е важно да подкрепяме предприятията в икономически изостаналите региони на Рейнланд-Пфалц със строителството на нови сгради, пристройки и модернизация. Изпълняваме успешна и разнообразна програма за насърчаване на МСП, която искаме да продължим. Надяваме се, че предстоящите досега проекти на регламенти ще бъдат изменени, като се отчете това.

Следва целта на Европа за ниски въглеродни емисии, а чрез нашата програма ERGU можем да увеличим енергийната и ресурсната ефективност в търговските предприятия. Предприятията, които пестят CO₂, консумират по-малко енергия или материали, или намаляват отпадъците си, могат да получат финансова подкрепа по линия на програмата.

Въпреки това ние имаме опасения относно преговорите за новата многогодишна финансова рамка (МФР) на ЕС. В предложението на Комисията от май 2018 г. вече се предвижда значително намаляване на финансовия пакет от ЕФРР. Съветът и Парламентът следва да постигнат отговорен компромис, който да отчита реалните нужди на европейските региони, за да се засили местната конкурентоспособност и преди всичко развитието на селските райони. Европейската политика на сближаване е модел за успех в световен мащаб, който следва да бъде отразен в следващата МФР. ■

Подкрепа за въгледобивни региони в преход към устойчиви икономики

Поради закриването на мини в оставащите въгледобивни региони на Европа, ЕС предоставя подкрепа, за да помогне на техните икономки да направят прехода към по-устойчиви, по-скологосъобразни стопански дейности възможно най-плавен — като осигурява нови възможности за растеж и работни места.

Въглищата бяха едни от основните горива в Европа. Но при прехода на ЕС към неоказваща влияние върху климата икономика, както беше изложено в неотдашното Съобщение на Комисията „Чиста планета за всички — Европейска стратегическа дългосрочна визия за благоденстваща, модерна, конкурентна и неоказваща влияние върху климата икономика“, въгледобивът и потреблението на въглища бележат спад.

Този преход вече е в ход. През 1990 г. въглищата съставляваха почти 41 % от брутно енергийно потребление в настоящите 28 държави на ЕС, докато през 2015 г. тази цифра спадна до 16 %. Въпреки постепенния спад в употребата от 90-те години на 20-ти век, въглищата остават важни особено за държавите, които

се присъединиха към ЕС през 2004 г. и 2007 г. В момента около 185 000 европейци са пряко заети в осъществяването все още операции по добив на въглища в 41 региона в 12 страни от ЕС. Други 53 000 работят в захранвани от въглища електроцентрали (вж. „Въглищата в ЕС — кратка справка“).

Опитът е показал, че без дългосрочно планиране и мерки за подкрепа преходът може да е болезнен. Бившите въгледобивни региони може да страдат от структурна безработица в продължение на десетилетия, което оказва значително социално въздействие върху хората, техните общности и публичните финанси.

В отговор на това Европейската комисия стартира инициатива за предоставяне на специализирана подкрепа за въгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии.

Успоредно с това стартира и пилотна инициатива за региони в индустриален преход с 12 избрани региона. Чрез тази пилотна инициатива ще се изпробват нови подходи към индустриалния преход и ще се предоставят на Европейската комисия данни за разработване на политики и програми за периода след 2020 г.

Тези допълнителни инициативи разкриват нови начини за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени регионите, при управлението на прехода към по-интелигентни, по-екологични и неоказващи влияние върху климата икономики, с особен акцент върху техните стратегии за интелигентна специализация.

Те също така допринасят за визията на ЕС за модернизирание на европейската икономика чрез цифровизация, технологични и социални иновации, декарбонизация и кръгова икономика.

По-подробна статия за пилотната инициатива за индустриален преход ще бъде публикувана в бъдещо издание на „Панорама“. Настоящата статия е посветена на инициативата за въгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии, които са в преход.

Всеки регион получава нужното внимание

ЕС е поел ангажимент да отдаде на всеки регион нужното внимание в продължаващия преход към устойчиво общество и отдалечаването от икономика, зависеща от изкопаеми горива. По-конкретно, политиката на сближаване подкрепя структурни и дългосрочни мерки в отговор на предизвикателствата, пред които са изправени регионите в преход към неоказваща влияние върху климата икономика. Политиката на сближаване, с интегрирания си подход, съобразен с местните условия, и интелигентна специализация, е основният инструмент на политиката на ЕС за справяне със структурните промени, не на последно място в контекста на прехода към чиста енергия. Тя се изпълнява в партньорство с местни участници чрез един холистичен подход.

Целта е да се помогне на регионите да станат по-устойчиви и да се адаптират към икономическите, социалните и териториалните последици от прехода. Например мерките подкрепят МСП, бизнес инкубатори, иновации, сътрудничество между промишлеността и изследователите, умения за изграждане на капацитет, устойчив транспорт, социално приобщаване и преминаване към икономика с ниски въглеродни емисии.

Стратегиите за интелигентна специализация са в основата на голяма част от работата, извършена чрез инициати-

вата за въгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии, които са в процес на преход. Тези стратегии помагат на регионите да диверсифицират икономиките си и да направят структурна трансформация, която подкрепя развитието на устойчива икономика след преустановяване на използването на въглища.

Чрез тези мерки политиката на сближаване има ключов принос за инициативата за въгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии, които са в процес на преход, както за националните екипи, създадени с цел подпомагане на конкретни пилотни региони, така и за платформата с множество заинтересовани страни, осигуряваща допълнителна специализирана подкрепа.

„ЕС има ангажимент да отдаде на всеки регион нужното внимание в преминаването към нисковъглеродна икономика“, отбелязва Корина Крецу, комисар за регионалната политика. „Политиката на сближаване на ЕС инвестира значително за насърчаване на растежа и заетостта във въгледобивните региони, като им помага да идентифицират, развият и инвестират в нови области на конкурентоспособност — това, което наричаме интелигентна специализация.“

Национални екипи — специално създадени за нуждите на конкретен регион

В рамките на първата част на инициативата оперативните екипи по държави предоставят експертни мнения и съвети относно финансирането, съобразено с конкретната ситуация, етапа на развитие и стратегията за растеж на всеки регион. През 2017 г. и 2018 г. Европейската комисия сфор-

Въгледобивни региони в преход на ЕС

мира поредица от такива екипи, по заявка, в подкрепа на усилията на пилотните възгледобивни региони за осъществяване на прехода.

Инициативата вече предоставя специализирана помощ на 13 пилотни региона в седем държави от ЕС: Силезия (Полша), Тренчин (Словакия), Западна Македония (Гърция), долина Джиу (Румъния), Карлови Вари, Усти и Моравия Силезия (Чехия), Бранденбург, Саксония, Саксония-Анхалт (Германия) и Астурия, Кастилия и Леон и Арагон (Испания).

Екипите си взаимодействат тясно с регионалните и националните органи и с други участници, за да разработят прагматични решения на предизвикателствата, породени от структурната трансформация. Националните екипи подкрепят разработването на стратегии и проекти за ускоряване на процеса на икономическа диверсификация и технологичен преход. Екипите също насочват регионите към най-добрия начин за достъп до налично финансиране, за разработване на техните стратегии за интелигентна специализация, за стимулиране на иновативни предприятия и за прилагане на стратегии за декарбонизация.

Тези стратегии могат да включват например диверсификация за използване на чисти енергийни източници като част от прехода. Инициативите за разработване на проекти могат да включват изграждане на геотермални централи в бивши въглищни мини, инвестиране в електронна мобилност, цифровизация и центрове за данни, създаване на паркове за иновации, формиране на местни енергийни общности и развитие на туризма и селскостопанските дейности. Те могат да отговарят на условията за получаване на съществуващо финансиране от ЕС.

Това включва и финансиране по линия на политиката на сближаване, което осигурява стабилна, дългосрочна инвестиционна рамка и вече разрешава много от предизвикателствата в тези региони, но в същото време е и гъвкаво (чрез препрограмиране), когато възникнат нови нужди или неочаквани събития.

Пилотните региони след това споделят опита си от тази работа чрез платформата „Възгледобивни региони в преход“.

Споделяне на опит

Платформата, стартирана в края на 2017 г., събира регионални и национални представители, социални партньори, промишлеността и гражданското общество за споделяне на практики и учене едни от други. Тя осигурява достъп до техническа подкрепа, изграждане на капацитет и споделяне на опит с други части на Европа.

Експерти на Европейската комисия помагат с подкрепа и инструменти, като обмен между партньори или техническа помощ, за да се улесни изготвянето на съгласувана стратегия за преход.

Те са установили, че държавите от ЕС и възгледобивните региони в преход са много мотивирани да разработват стратегии и да предприемат конкретни действия. Ползите за участниците могат да включват помощ при усъвършенстване на стратегии и проектни идеи с потенциал за стартиране на процеса на преход, включително обратна връзка за съответните политики, програми, фондове и финансиране на ЕС във фокусирани дискусии с Комисията и външни експерти.

Две работни групи формират част от експертизата, предоставена на участниците в платформата. Тези групи улесняват диалога относно добрите практики, идеите за проекти и регионалните стратегии. Те провеждат и практически занятия, фокусирани върху проекти, включващи Комисията и външни експерти.

Работната група „Икономика след преустановяване на използването на въглища и структурна трансформация“ се занимава със стратегии и проекти, фокусирани върху икономическата диверсификация на възгледобивните региони. Работната група „Трансформация на енергийната система и чист въздух“ се фокусира върху стратегии и проекти за подобряване на качеството на въздуха и базираните на въглища технологии, които са съвместими с дългосрочната визия на ЕС за неочакващо влияние върху климата икономика.

Предприемат се и други мерки чрез инициативата за възгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии, които са в процес на преход. Комисията работи за привличане на международни инвеститори за финансиране на проекти в целевите възгледобивни региони. Например стартира едно такова партньорство с американския инвеститор Майкъл Блумбърг и Bloomberg Philanthropies.

Заместник-председателят на Европейската комисия за енергийния съюз Марош Шефчович заяви, че целта е ЕС е да се наложи като международен експертен център за регионалния преход, както и да се насърчи многостранното сътрудничество.

„В нашите региони започват действия по климата“, отбеляза комисар Шефчович. „Ето защо стартирахме структурна подкрепа за възгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии — за да подпомогнем модернизацията на техните икономики и за да се справим със социалните последици от прехода към нисковъглеродна икономика. Става въпрос за здравето на хората, техните работни места, както и за възможностите за бъдещето.“

Платформата „Въгледобивни региони в преход“ се ръководи от Генерална дирекция „Енергетика“ на Европейската комисия в тясно сътрудничество с генералните дирекции „Регионална и селищна политика“ и „Научни изследвания и иновации“, които съпредседателстват работните групи.

В началото на 2019 г. ще бъде създаден специален секретариат за инициативата, който ще предостави набор от инструменти, насоки, както и техническа помощ за всички въгледобивни региони и региони с високи въглеродни емисии в ЕС за разработването и изпълнението на техните стратегии за преход и свързаните с тях проекти.

Налично е финансиране за въгледобивните региони и регионите с високи въглеродни емисии, например чрез политиката на сближаване, „Хоризонт 2020“, програмата LIFE и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2pZbfyV>

**Въглища в ЕС —
кратка справка**

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ

1990 г.
41 % въглища

2015 г.
16 % въглища

207 захранвани
от въглища
електроцентрали
в 21 държави

6 държави разчитат на
въглища за поне **20 %** от
енергетиката си
(България, Чехия, Германия, Гърция,
Полша и Словакия)

128 въгледобивни мини
в **12** държави на ЕС
41 региона

185 000 европейци
са **пряко заети** във въгледобива

53 000 заети
в захранвани от въглища
електроцентрали

215 000 непреки работни места,
зависещи от **въглищни дейности**

Източник: Въгледобивни региони на ЕС: бъдещи възможности и предизвикателства, Съвместен изследователски център

Подкрепа по линия на политиката на сближаване за планинските, островните и слабо населените региони

Политиката на сближаване е насочена специално към регионите, които страдат от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като например планинските, островните и слабо населените региони (член 174 от ДФЕС).

Регулаторната рамка на ЕСИФ за периода 2014—2020 г. предвижда разпоредби, като например дерогацията относно тематичната концентрация или коригирането на процента на съфинансиране, и предлага няколко възможности за по-добро посрещане на нуждите на тези региони и за подкрепа на техния потенциал.

През периода 2014—2020 г. 15 държави членки изтъкнаха в своите програмни документи (споразумения за партньорство) предизвикателствата, пред които са изправени поради своите островни или планински характеристики или слаба населеност. ГД

„Регионална и селищна политика“ възложи извършването на експертен анализ, за да придобие задълбочени познания за това как тези държави членки използват възможностите за подкрепа и засилване на развитието на островните, планинските и слабо населените региони чрез политиката на сближаване на ЕС през програмния период 2014—2020 г.

Гилда Карбоне, автор на „Експертен анализ на политиката на сближаване за географските особености на планинските, островните и слабо населените региони за периода 2014—2020 г.“, споделя основните резултати от своето изследване, представени по време на Европейската седмица на регионите и градовете 2018, проведена в Брюксел.

Какъв подход предприеха държавите членки, за да се справят с териториите с географски особености?

Направихме проучване сред съответните управляващи органи в отделните държави членки и открихме различни

подходи и схващания сред тях. Всяка държава се отнасяше по различен начин към териториите с географски особености: специални оперативни програми (ОП) (напр. регионалната програма „Южни Егейски острови“ в Гърция или ОП „Балеарски острови“ в Испания) или част от по-широка програмна област (напр. ОП „Лотарингия и планински масив Вогезите“ във Франция).

Въпреки че не винаги изрично са споменати в специалния раздел на споразуменията за партньорство и ОП, специфичните нужди на тези територии като цяло са разгледани и отразени в програмните документи, а в някои случаи са използвани интегрирани териториални инструменти.

Какви основни предизвикателства, свързани с планинските, островните и слабо населените региони, са идентифицирани?

Опазването и защитата на околната среда като цяло са основен приоритет за регионите с географски особености. Едно от основните предизвикателства е да се намери добър баланс между

екологичната и ресурсната ефективност, от една страна, и социално-икономическите фактори за растеж и развитие, от друга страна.

Други важни сектори на интервенциите са свързаността, както физическа, така и цифрова, по-добър достъп до обществените услуги и възобновяемата енергия.

Как държавите членки са използвали възможностите, предлагани от регулаторната рамка за политиката на сближаване за периода 2014—2020 г.?

Налице е слабо възползване от възможностите, предлагани от регламентите за ЕСИФ за периода 2014—2020 г. (т.е. дерогация относно тематичната концентрация, коригиране на процента на съфинансиране и т.н.). Тези разпоредби бяха използвани в много ограничена степен и изглеждаха ненужни (т.е. увеличените проценти на съфинансиране доведоха до по-малки общи национални публични инвестиции).

Вниманието към териториите с географски особености беше до известна степен гарантирано в етапа на изпълнение чрез други средства, като например даване на допълнителни точки на проекти, насочени към тези региони, в етапа на подбор (напр. Италия, ОП „Фриули-Венеция Джулия“). Също така идентифицирахме някои добри примери за създаване на специални финансови инструменти (напр. национален финансов инструмент, създаден за остров Борнхолм в Дания, или финансов инструмент, управляван от Almi Invest в Швеция) и за разработване на интегрирани местни стратегии, насочени към специфични въпроси, също свързани с островните, планинските или слабо населените територии (напр. стратегията за Провере в Португалия или стратегията за вътрешните райони в Италия).

Има ли приемственост и последователност между програмиране и изпълнение през текущия програмен период?

Съществува достатъчна приемственост и последователност между планирането в споразумението за партньорство и програмирането в ОП, но има възможност за подобрене, особено когато става въпрос за конкретно изпълнение и стартиране на специални покани за целеви проекти за тези региони.

При експертния анализ също така бяха идентифицирани проекти за добри практики за всяка категория територии (планински, островни и слабо населени региони), избрани от всичките валидни проекти, докладвани от управляващите органи на избраните ОП.

Какви са основните послания за политиката на сближаване за периода 2021—2027 г., които са от значение за териториите с географски особености?

Политиката на сближаване трябва да продължи да играе важна роля в подкрепата на планинските, островните и слабо населените региони. Териториите с географски особености не са единен блок. Поради това подходът, съобразен с местните условия, определено допринася за териториалното сближаване на териториите с географски особености, тъй като се основава на местни и регионални нужди, доразвива специфичните предимства на тези територии и има за цел да разкрие съответния потенциал.

Бъдещите регламенти следва да осигурят гъвкава, проста и благоприятна среда за посрещане на нуждите и предизвикателствата на териториите с географски особености. Има много начини за задоволяване на нуждите на тези региони (интегрирани териториални инвестиции, водено от общностите местно развитие, инструменти за

финансов инженеринг, даване на допълнителни точки на проекти за региони с географски особености в етапа на подбор и т.н.). Когато има нужда, се намира и решение!

Въз основа на Вашия дългогодишен опит в областта на регионалната политика, кои смятате, че са въпросите от съществено значение, които могат да подпомогнат за развитието на потенциала на тези региони?

Интегрираният подход е от съществено значение, особено за териториите с географски особености; интервенциите могат да имат по-голямо въздействие, ако се съсредоточат върху различни, но взаимосвързани сектори.

Обменът на добри практики и знания между държавите и регионите, изправени пред сходни предизвикателства (т.е. островни или планински и т.н.), може да улесни и да увеличи създаването на целеви интегрирани териториални стратегии и финансови инструменти. Обучението от партньори е от съществено значение.

Освен това европейските програми за териториално сътрудничество и макро-регионалните стратегии играят важна роля, тъй като много от тези територии са точно на границите на държавите от ЕС, което означава, че координираният подход определено може да донесе добавена стойност. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://europa.eu/!Ch43CB>

ЗАСНЕТО С КАМЕРА

Конферентният център „Square“ на Хълма на изкуствата в Брюксел беше главната сграда за тазгодишното събитие

Заместник-председателят Марош Шефчович и комисар Корина Крецу на събитието на високо равнище. Енергийният съюз в движение — политиката на сближаване подкрепя възгледобивните региони в преход

ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА РЕГИОНИТЕ И ГРАДОВЕТЕ 2018 Г.

Благодарение на включилите се над 6 000 участници и 300 партньори, представляващи повече от 140 региони и градове от цяла Европа, тазгодишната Европейска седмица на регионите и градовете беше една от най-успешните досега. Представяме ви снимки на многобройните събития, семинари, изложения и презентации, допринесли към дебата относно ролята на силната политика на сближаване при справяне с бъдещите предизвикателства в ЕС.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

https://europa.eu/regions-and-cities/_en

2019 г.

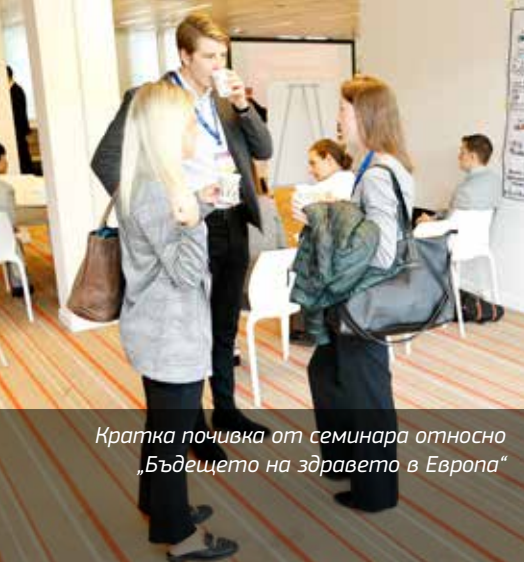
Датите на Европейската седмица на регионите и градовете 2019 г. вече са потвърдени: **7 — 10 октомври 2019 г.**

За 17-то издание на **#EURegionsWeek** партньорите са поканени да изпратят **предложения** за сесии (семинари, дискусии по регионална политика, практически занятия за участие или презентации, последвани от въпроси и отговори) и/или изложения и възможни дегустации в село Агора. Заявления за участие се подават от **30.1 до 29.3.2019 г.**

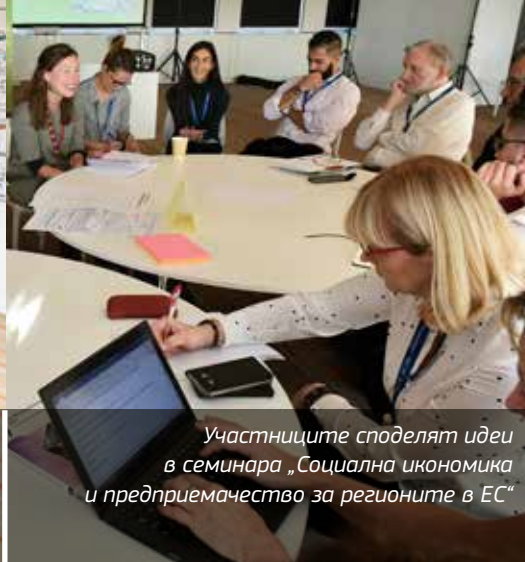
За 12-тото издание на наградите **Regiostars** ще е възможно подаването на **не повече от 5 кандидатури по дадена програма**, независимо от категорията. Комисар Крецу ще открие конкурса на **19 февруари** с комисар Андриукайтис. Краен срок за кандидатстване: **9 май**.

3-тото издание на програмата **#Youth4Regions** ще стартира на **8 април** за студени по журналистика или наскоро завършили журналистика. Краен срок за кандидатстване **средата на юли**.

Абонирайте се за нашия бюлетин, за да получавате актуална информация: https://europa.eu/regions-and-cities/home_en

Кратка почивка от семинара относно „Бъдещето на здравето в Европа“

Участниците споделят идеи в семинара „Социална икономика и предприемачество за регионите в ЕС“

По-младите участници дават своя принос към дебата относно „Силата на младежкото участие в средно големите градове“

Всички погледи са насочени към компанията #EUandME, представяща пет кратки филма относно как правата и ползите от ЕС подобряват ежедневието ни

Централно място за победителите в инициативата „Иновативни действия в областта на градското развитие“, даваща на градовете ресурси за финансиране на иновативни проекти

Комисар Крецу и членовете на журито за 2018 г. аплодират тазгодишните победители в RegioStars

Усмивки за португалския Център за бизнес и споделени услуги, победител в RegioStars 2018, категория „Подпомагане на интелигентния индустриален преход“

На посещение в Greenbizz участниците научават повече за съоръженията и услугите за подпомагане на проекти за устойчива икономика

Със собствени очи: опит от първа ръка на изложенията, посветени на териториалното развитие

URBACT в градския център, разполагащ с място за виртуална реалност, център за срещи и игри и театър на открито

Кенет от Ирландия и Сюзан от Естония разказват за приключенията си по време на проекта Road Trip

Антони Гарднър, бивш посланик на САЩ в ЕС закрива една много успешна сесия на ЕСПГ с впечатляваща реч

Среща на създателите на политиката на сближаване с млади изследователи

Репортаж на Волфганг Петзолд и Мадлин Нигрунд относно 6-тия Майсторски клас по политиката на сближаване на ЕС по време на Европейската седмица на регионите и градовете 2018, проведена в Брюксел на 8 — 11 октомври.

„Най-голямата ценност на майсторския клас е придобиване на представа за институциите и тяхната работа, опознаване на представителите на институциите на ЕС и изучаване на проблемите, с които се занимават, и начина за справяне с тях. Това е една уникална възможност сред множеството предлагани докторантски курсове.“ Този цитат на един от 30-те докторанти и изследователи в ранен кариерен етап, участвали в неотдавнашния майсторски клас относно политиката на сближаване на ЕС, обобщава много добре целта на този уникален формат, който е част от #EURegionsWeek вече шест години.

Оттогава насам измерването на въздействието на политиката на сближаване на ЕС е принцип, който се прилага при неговото разработване. Затова не е изненадващо, че около 800 от 6 000-те участници, присъстващи на Европейската седмица на регионите и градовете всяка година, се зани-

мават с изследвания. Това прави седмицата едно от най-големите годишни събирания на учени в сферата на градската и регионална политика по цял свят. Даването на достъп на най-обещаващите сред тях до създателите на политиката на сближаване на ЕС в Брюксел беше идеята, залегнала в концепцията за майсторския клас.

Концепцията беше създадена през 2013 г., когато Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на Европейската комисия и Европейският комитет на регионите (КР) обединиха сили с Асоциацията за регионални изследвания (RSA). От 2015 г. насам Европейската асоциация по регионални науки (ERSA), Асоциацията на европейските училища по градоустройство (AESOP) и Европейската служба за парламентарни изследвания (EPRS) са част от консорциума на организаторите.

Чудесна възможност

До началото на май всяка година между 80 и 120 кандидати се съревновават за участие в петдневния формат. Те трябва да са или докторанти, или доценти, и трябва да изпратят писмено предложение, чиято окончателна версия те пред-

Волфганг Петзолд

Заместник-директор, Европейски комитет на регионите

ставят за дебат по време на Майсторския клас. От 2013 г. насам са се включили 180 участници и проведеното сред тях проучване потвърди, че възможността да се разберат по-добре институциите на ЕС и шансът да станат част от международна изследователска общност се ценят най-високо. Бивши студенти от Майсторския клас са публикували статии и книги заедно и са продължили кариерата си като доценти или изследователи в международни проекти.

30-те докторанти и изследователи в ранен кариерен етап, взели участие в класа през 2018 г., са от 13 държави — членки на ЕС, и две държави извън ЕС (Албания и Съединените американски щати). Техните предложения, обобщени в сборник от 334 страници (който не е обществено достъпен), се фокусират върху три теми: 1) реструктуриране на управлението и институционалните отношения; 2) териториално сближаване и сътрудничество; и 3) ефективност на политиката в отговор на предизвикателствата пред развитието на европейските региони. Те получиха обратна информация от 12 участници от Европейската комисия, Европейския парламент и КР по време на сесиите в началото на седмицата.

Изчерпателна програма

Последвалите сесии, групови дебати, срещи „Световно кафене“ и неформални разговори предоставиха възможност за среща с 30 политици, длъжностни лица и известни учени от ЕС. Един от акцентите беше груповият дебат за бъдещето на политиката на сближаване на ЕС, с Искра Михайлова, член на Европейския парламент и председател на Комисията по регионално развитие, Марк Льомер, генерален директор

Мадлин Нигрунд

Администратор, Дирекция за комуникации, Европейски комитет на регионите

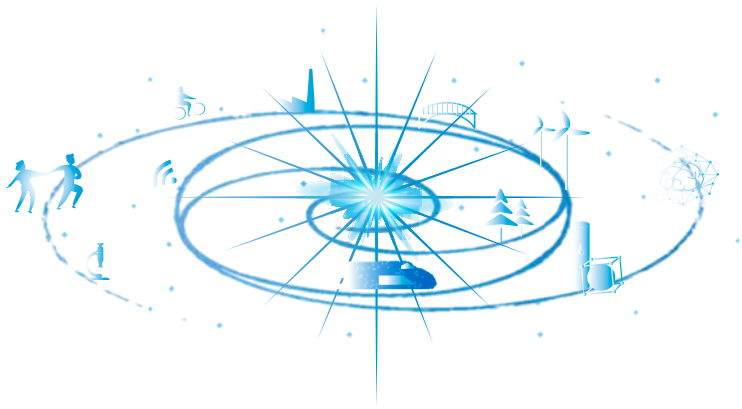
на ГД „Регионална и селищна политика“, и Йоханес Росбахер, настоящ председател на Работната група за структурни мерки на Съвета на ЕС. Дебатът, чийто модератор беше професор Джон Бахтлер, директор на Центъра за изследване на европейските политики в Глазгоу и Делфт, обхваща динамиката на преговорите по регламентите за периода 2021—2027 г. и ролята на доказателствата и изследванията в този контекст. В други сесии участниците имаха възможност да обсъдят работата на Европейската служба за парламентарни изследвания (EPRS) и предизвикателствата на международните изследователски проекти. Половината от всяка сесия обикновено е посветена на дебат и взаимодействие, за да се избегнат продължителните еднопосочни комуникации.

При оценка на Майсторския клас участниците се изказаха положително за програмата, организацията и значимостта на курса за бъдещите им кариери. Те оцениха особено високо срещата с представители на институциите на ЕС и задълбочаването на техните познания за връзките между изследванията, включително техните собствени, и създаването на политики.

В заключение, Майсторският клас представлява уникален формат, който обединява високо мотивирани млади изследователи и междуинституционална общност от заинтересовани политици, длъжностни лица и учени. Това е една дългосрочна инвестиция, която допринася за качеството на изследванията в областта на политиката на сближаване на ЕС. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2DQ1fQ>

RegioStars 2018

За пореден път наградите RegioStars на Европейската комисия поставиха някои от най-иновативните проекти от европейските региони в светлината на прожекторите. Победителите бяха обявени от комисар Крецу на грандиозна церемония в Брюксел на 9 октомври като част от Европейската седмица на регионите и градовете за 2018 г. Бяха присъдени награди в пет категории: индустриален преход, нисковъглеродна икономика, достъп до обществени услуги, миграционни предизвикателства и културно наследство. Допълнително вълнение предизвика разкриването на шести победител, избран измежду 21-те финалисти чрез публично гласуване.

Икономиката на селските региони става високотехнологична, Фундао, Португалия

Малкият град от селски тип Фундао привлича инвестиции, създавайки възможности за работни места и насърчавайки инвестиции благодарение на проекта Център за бизнес и споделени услуги (CNSP). Той е разработил бизнес център, обучение за умения и подкрепа за предприятията, фокусирани върху информационните технологии за образованието (TICE). Високотехнологичният риск е дал резултати. Центърът е привлякъл 14 специализирани дружества, създавайки 500 висококвалифицирани работни места, и е дал начало на 68 стартиращи дружества и 200 проекта с частни инвестиции в разнообразни сектори, стари и нови.

От бедност към богатство чрез рециклиране, Хелзинки–Уусимаа, Финландия

Система за демонстрация на процеси, разработена по проекта TeKiDe, рециклира памучни текстилни отпадъци в нови влакна. Чрез опити тази демонстрационна платформа превръща старите памучни тъкани във вискозоподобни влакна. Влакната са с достатъчно високо качество, за да бъдат използвани за рокля за национално гала събитие. В бъдеще демонстрационната платформа ще помогне за ускоряване на разработката на устойчиви процеси за регенериране на целулозни влакна и за разрешаване на проблеми, свързани с рециклирането и обработката на текстилни отпадъци.

Градски пилотен проект за социални жилища, Острава, Чехия

Град Острава стартира пилотна система за социални жилища за хора, които не могат да получат достъп до частни жилища, тъй като Чехия няма национален закон за социални жилища. По проекта са разработени процедури за кандидатстване за социални жилища и оценка на недостига на жилища в сътрудничество с градските области. Наемателите получават и подкрепа от социалните служби, ако е нужно. Досега по проекта са настанени семейства в 105 апартамента — 5 апартамента за спешни случаи и 100 социални апартамента — с отзиви от наемателите за оптимизиране на системата.

Универсален център за интеграция на бежанци, Мурсия, Испания

Регионалната служба за заетост и обучение в Мурсия създаде протокол за работа с четири НПО, които да помогнат за интеграция на бежанците. Протоколът координира служби по заетостта, социални служби и НПО за по-ефективно и пълно подпомагане на бежанците да станат независими членове на местните общности. Бежанците получават индивидуални съвети, обучение и езикови уроци, за да могат да търсят работа и да установят нов живот, в процес, който има за цел да намали стреса и да увеличи максимално шансовете за успех.

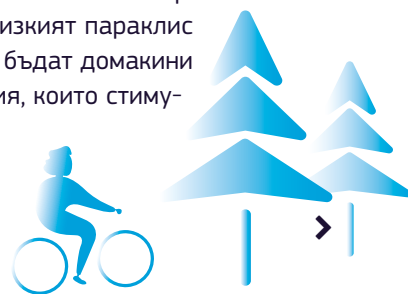
Подобрен достъп до уелското културно наследство, Нант Гуртрейн, Уелс

По проект за обновяване е модернизиран уелски езиков център в изоставеното кариерно селище от 19-ти век Нант Гуртрейн, за да се създаде популярен център за уелско културно наследство и туризъм. Нов път за достъп, стаи за езиково обучение, образователен център, кафене и трапезария и реновирана туристическа база посрещат гостите на живописното крайбрежие през цялата година. В Нант Гуртрейн сега работят над 30 служители, а центърът се посещава от над 50 000 хора годишно, като през 2018 г. е генериран оборот от над 1,7 милиона евро.

Възстановяване на порцелановото наследство на Илхаво, Илхаво, Португалия

Порцеланът е важна част от индустриалното наследство на Илхаво, като фабриката за порцелан Fábrica da Vista Alegre съществува от 1842 г. По този проект е възстановен и разширен музеят „Vista Alegre“, за да се представят по-добре индустриалната история и уникална колекция от над 30 000 порцеланови изделия от 19-ти и 20-ти век. Музеят сега е почти 20 пъти по-голям от първоначалния си размер, а близкият параклис и театър са обновени, за да бъдат домакини на културни и частни събития, които стимулират туризма в региона.

КЛЮЧОВЕ КЪМ УСПЕХ

Победителите бяха устойчиви, интегрирани проекти, разработени с участието на общността или заинтересованите страни. В резултат на това много от тях бяха толкова успешни, че инициативите бяха интегрирани в националната обществена политика или използвани за засилване на репутацията на техните региони. В проекти, целящи да обърнат отрицателните тенденции, иновациите също бяха важни — дали да се развият нови мотиви за посещение на културен обект или да се намерят решения на технически проблеми.

*”Поемайте рискове
и намирайте решения.“*

TeKiDe, Финландия

*”Участието на общността ...
допринесе в значителна
степен за нашия успех.“*

*Център за бизнес и споделени услуги,
Фундао, Португалия*

НАУЧЕНОТО ОТ НАГРАДИТЕ

Преди всичко, проектите демонстрираха как европейските фондове оказват въздействие върху общностите и се насочват към различни въпроси. Наградите бяха и възможност за придобиване на нови знания за други региони и откриване на решения на други проблеми. Победителите се наслаждаваха на творческата атмосфера на вечерта, където споделяха идеи, опит и желание за изграждане на нови неща. Те напуснаха церемонията със заздрави мрежи от широк кръг участници и окуражени да продължат работата си.

*”Беше вълнуващо да
се запознаят с хора
от целия ЕС, изправени пред
сходни предизвикателства.“*

Нант Гуртрейн, Уелс, Обединеното кралство

” Видяхме как европейските фондове са се превърнали в реални неща с положително въздействие. “

Град Острава, Чехия

КАКВО СЛЕДВА?

Подкрепата за проектите и международното признание чрез наградите бяха приветствани от представителите на всички проекти. На по-лично ниво, мнозина се почувстваха горди, тъй като това бе знак, че Европейската комисия цени тяхната работа. Според победителите видимостта от това признание ще улесни демонстрирането на решения, насърчаването на дейности и ще доведе до нови възможности, включително и нови партньори. Те с нетърпение очакват продължаващо развитие в дейностите си за устойчиво, проспериращо бъдеще.

” Наградата отдава значение на [нашите] усилия да се справим с предизвикателствата свързани с миграцията. “

Регионалната служба за заетост и обучение в Мурсия, Испания

” Удостояването с наградата „Избор на публиката“ ... ще мотивира повече хора да посетят Илхаво. “

Община Илхаво, Португалия

МЕДИЙНА ПРОГРАМА YOUTH4REGIONS

Медийната програма Youth4Regions подкрепя развитието на журналисти от следващото поколение, специализирани в регионалната политика. Тя насърчава тези млади европейци да пишат за проекти, финансирани от ЕС.

Статията на Анита Вонтавон е вторият от четирите печеливши текста в конкурса за блогъри от медийната програма Youth4Regions за млади журналисти.

Творчески дух за иновации сред малките предприятия

Въпреки че в момента завършва своята магистратура по Европейски науки в Рурския университет на Бохум в Германия,

Анита поддържа връзка с дома. 25-годишната журналистка пише за местния вестник в Брицен, нейния роден град в северна Италия. В бъдеще се надява да пише по европейски въпроси.

Ферма търси нов метод на преработка на домашно отглежданите си ябълки. Този иновативен процес, който е типичен за предприятията, обикновено се осъществява зад затворени врати и като цяло е свързан със значителни разходи.

С глобализацията и отварянето на пазарите малките предприятия често срещат трудности при запазването на конкурентоспособността си. Това може да бъде особено проблематично за региони, като Южен Тирол: като се има предвид преобладаващият икономически климат там, малките и средни предприятия (МСП) играят особено важна роля. В Южен Тирол има почти 44 000 дружества, като 99,3% от тях са МСП. В тях работят над три четвърти от южнотиролските работници в частния сектор и през 2014 г. са генерирали оборот от 23,1 милиарда евро.

Поради тази причина през 2012 г. най-голямата търговска асоциация на Южен Тирол, „lvh - Wirtschaftsverband für Handwerker“, стартира проекта „Открити иновации Южен Тирол“ заедно с агенцията по иновации Нуве AG от Мюнхен.

» При сравнително минимални разходи от страна на предприятията може да се предложи максимален брой идеи. «

Като част от проекта МСП могат да публикуват своите идеи и свързани с тях въпроси на интернет платформа, за да намират решения с помощта на хора извън предприятието. Целта е да се подкрепят предприятията по време на всеки етап от иновационния процес, независимо дали става дума за брейнсторминг, изпълнение или търсене на нова област на приложение за вече завършен проект.

На регионално равнище намерението е да се създадат същите икономически условия за малките предприятия, както и за големите предприятия, за да се елиминира всеки дисбаланс. Това доведе до успех. Платформата вече има

над 2 700 регистрирани членове: изпратени са повече от 1 600 идеи и над 4 000 коментара и са проведени 18 конкурса за идеи. Това, което досега беше постигано само в големите иновационни центрове в САЩ, сега работи и на регионално равнище — създадена е малка общност от търсещи идеи хора и творчески умове, които да работят заедно по проекти.

Концепцията на „Открити иновации Южен Тирол“ работи по подобен начин като повечето портали в социалните мрежи: можете да се регистрирате на платформата и да участвате в конкурси, за да представите собствените си идеи. При сравнително минимални разходи от страна на предприятията може да се предложи максимален брой идеи. В допълнение към проекта, който се изпълнява, победителите получават и друга награда, обикновено под формата на почивка за уикенда в уелнес хотел в Южен Тирол или на непарична награда.

Проектът се финансира от публичния сектор. „Открити иновации Южен Тирол“ е част от Оперативна програма „Регионална конкурентоспособност и заетост“ и по този начин е част от Европейския фонд за регионално развитие. През периода 2007—2013 г. 70 милиона евро бяха изразходвани за подпомагане на проекти, като за периода 2014—2020 г. са планирани 136 милиона евро. ■

Като част от медийната програма Youth4Regions, бъдещи журналисти посещават обучителни сесии и работят по време на Европейската седмица на регионите и градовете. Представяме впечатленията на две млади журналистки — Орор Десейн и Искра Цанкова — от програмата.

Да си част от „балона на ЕС“

Казват, че ако обичаш професията си, няма да ти се наложи да работиш и ден през живота си. Европейската седмица на регионите и градовете ме накара да осъзная колко динамична, интересна и приятна може да е журналистиката, когато си част от общество на ентузиастични хора със сходни интереси. Наслаждавах се напълно на всяка секунда.

Идвайки в Брюксел за Европейската седмица на регионите и градовете, нямах представа какво да очаквам освен факта, че ще пиша за събитие с повече от 6 000 участници като млад журналист. Но това се оказа нещо много повече. Научих много за Европейския съюз като организация и за политиката на сближаване и регионалното развитие по опростен начин благодарение на чудесните говорители и участници на събитието. За мен беше удивително как в разговорите с нашите ментори и други млади журналисти започваш да мислиш нестандартно и да гледаш на нещата от различна гледна точка.

Тъй като съм родена в България и живея там, определено мога да видя резултатите от проектите, съвместно финансирани от Европейската комисия от 2007 г. насам, когато България се присъедини към Съюза. От най-простите неща, като финансирането на изграждането на малък път между две села, до строежа на третата линия на метрото, лесно може да се каже, че политиката на ЕС за регионално развитие е променила живота на хората. Докато бях в Брюксел, имах възможност да наблюдавам как тази политика функционира отвътре. Нещо повече — присъствайки на наградите RegioStars, разбрах за инициативи в цяла Европа, оказали огромно местно въздействие. Така осъзнах важноста на обединението около идеи, водещи до положителна промяна, и тяхното популяризиране.

Това, което ме впечатли по време на Европейската седмица на регионите и градовете, беше цялостната концепция на конкурса на медийната програма Youth4Regions, който имаше за цел да насърчи разбирането на политиката на сближаване и регионалното развитие, но най-вече да събере млади журналисти около една и съща идея. Посещението на екипа EurActive и срещата с всички хора, които стоят зад такава глобална платформа за новини, ме тласнаха към желанието да усъвършенствам

познанията си както за външните работи, така и за принципите на журналистиката. Докато бях в офиса и научавах за това какво означава да си журналист от тяхна гледна точка, се почувствах като част от нещо голямо, общност от хора от различни части на Европа, обединени около обща цел — да насочват обществото към това да разбере какво се случва по света и да се предават качествени новини без цензура.

Искра Цанкова
България

В заключение, най-добрият начин, по който мога да се опиша посещението ми на Европейската седмица на регионите и градовете, е да си част от „балона на ЕС“ и да изпиташ многобройните събития през очите на бъдещия професионален журналист. Брюксел е удивителен град, но ако не посетиш европейските институции и не опознаеш работата им отвътре, представата за града просто не е пълна. А след като посетих Европейската седмица на регионите и градовете, мога със сигурност да кажа, че получих цялостна представа за Брюксел. И това ми хареса изключително много. ■

Никога не забравяй причината за работата си

Отдох на Европейската седмица на регионите и градовете с множество мисли. Ние сме в период на съмнение, страх и обезверяване — не само в европейската система, но и в журналистическия свят. От европейска страна, политиците в Брюксел не направиха достатъчно да убедят гражданите и подцениха нуждата да комуникират с тях. От журналистическа страна, полемиката стана по-важна от обществения интерес. Вследствие на това европейските политици, както и журналистите, загубиха гражданите. А националистите и популистите казваха само това, което хората искаха да чуят. Това ни показва колко важно е никога да не забравяме причината за нашата работа: гражданите.

28 държави, 28 гледни точки

Мисля, че основното нещо, което трябва да разберем, е че можем да преодолеем този период на страх, но само всички заедно — не разделени. Ето защо според мен Европейската седмица на регионите и градовете и медийната програма Youth4Regions бяха много важни, защото журналисти от цяла Европа и европейски специалисти работиха заедно. Разбира се, журналистите трябва да запазят своята независимост, но това не означава, че не могат да споделят мислите и притесненията си с политиците.

На първо място, срещата с журналисти от други държави отваря умовете ни за това, което ни е нужно, за да се променим и да се усъвършенстваме. Показва ни повече решения. Можем да си представим как трябва да работим заедно и как можем да си помагаме взаимно. Запознах се с журналисти от Испания, Ирландия, България, Полша, Италия и Германия. Например, в Ирландия главното притеснение е Брексит; в Италия — Матео Салвини; в Полша — член 7; във Франция — Марин Льо Пен ... Всички европейски държави са изправени пред множество проблеми. А като журналисти, ако искаме да обясним тези проблеми на нашите граждани, трябва преди всичко да говорим помежду си. И естествено, да разберем какво се случва в Европа като цяло, не само в нашата собствена страна, защото всичко е свързано.

Орор Десейн
Франция

Да погледнем назад, за да видим бъдещето

Бъдещето очевидно е свързано с европейските избори през 2019 г. На всяка конференция, която съм посещавала, винаги се е споменавало за това. Дори сред журналистите вече говорим за тази главна стъпка към бъдещето на Европа. И повечето от нас не са много оптимистично настроени. Но честно казано, ако погледнем назад към европейската история, ЕС вече се е сблъсквал с много проблеми. Дори неговото създаване е основано на най-ужасната война в историята.

Естествено, няма да чакаме друга война, за да действаме. Това започва сега. А журналистите са част от тава предизвикателство. Осъзнах това и по време на седмицата на ЕС.

Журналистите трябва да имат по-педагогически подход към гражданите. Това означава, че трябва винаги да показваме всички лица на проблема, а не само най-популярното. Трябва да започнем дебат не само сред интелектуалците, но и сред всички нас.

Да работиш за и със следващото поколение

Младите хора: последната точка, но не и по важност. Мисля, че новото поколение има различна гледна точка. Защото това поколение беше родено с Еразъм, с нови технологии, заличаващи разстоянията, с по-евтин транспорт ... сега е по-лесно да се пътува в Европа. Така че вероятно това ново поколение може по-добре да разбере европейските ценности и какво е възможно да се направи благодарение на ЕС.

Затова с медийната програма Youth4Regions младите хора имат възможност да посещават европейските институции. А аз мисля, че ЕС трябва да продължи да инжектира силата на промяната в младите хора. Защото, каквото и да се случи, каквито и да са резултатите от европейските избори през 2019 г., бъдещето на Европа са тези млади хора. ■

„Interreg Volunteer Youth“

Постижения и бъдещи планове

Чрез „Младежи доброволци на Interreg“ (IVY) повече от 200 млади европейски граждани вече използваха възможността да се включат доброволно в програми и проекти на Interreg.

IVY се популяризира от Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на Европейската комисия в сътрудничество с Европейския корпус за солидарност и се управлява от Асоциацията на европейските гранични региони (АЕВР). Основната цел е да се изпита сътрудничество, да се покаже солидарност и да се представят идеите на политиката на сближаване. Мартин Гилермо Рамирез, генерален секретар на АЕВР, представя постиженията на инициативата, нейните ползи и бъдещи проекти в процес на развитие.

„Младежи доброволци на Interreg“ се провежда вече над 18 месеца. Какви са главните постижения и какво прави IVY толкова успешна?

Ключът към укрепването на солидарността в рамките на ЕС е да се запознаят гражданите му с ползите и постиженията — и именно тук инициативата IVY играе особена роля. От старта си през март 2017 г. повече от 200 доброволци (IVY) са участвали в трансгранични, транснационални и междурегионални програми Interreg и свързаните с тях проекти — и броят продължава да нараства. Към днешна дата 34 програми по Interreg и над 80 проекта приветстваха доброволци, които да им помогнат да постигнат целите си и да осигурят по-голяма видимост на Interreg.

Неформалната обратна връзка от програми и проекти домакини създава по-голяма видимост и осведоменост за Interreg, териториалното сътрудничество, както и за ЕС, поради приноса му към европейската интеграция отдолу нагоре.

IVY има за цел да направи предимствата на политиката на сближаване по-видими за местните общности и по-добре познати сред бенефициерите. Тази цел е постигната и за това свидетелства успехът на профила в социалните мрежи @InterregYouth.

Защо би трябвало млади хора и организации домакини да се включват в IVY? Каква е добавената стойност и за двете страни?

Това изживяване засилва чувството на доброволците за европейска солидарност, гражданство и гражданска ангажираност. Когато се намират в друга европейска страна — или вкъщи, но общувайки с международни партньори — доброволците на IVY се учат от нова среда, изпитват многообразието на Европа и подобряват чуждия си език и умения за общуване. Те започват да се чувстват съпричастни към изграждането на Европа, особено когато подпомагат трансгранични интервенции, насочени към намаляване на пречките и към изграждане на доверие, или когато докладват за напредъка на тези действия.

Младите поколения носят нови и свежи идеи, подходи и перспективи за орга-

низациите. Например умелото използване на социалните мрежи днес е от решаващо значение, за да се достигне до широка аудитория и хората да осъзнаят как техните общности се възползват от финансирането от ЕС. Тези от нас на определена възраст много добре знаят, че по-младите граждани биха могли по-добре да помогнат със стратегията за социалните мрежи, тъй като това са техните основни канали за комуникация и са по-способни да управляват този нов „код“.

Ако погледнете към бъдещето, какво следва в света на IVY?

Заради успеха на инициативата Европейската комисия реши да удължи IVY до декември 2019 г. Ние се стремим да направим IVY постоянна функция, свързана с Европейския корпус за солидарност и интегрирана в ядрото на всички програми за европейско териториално сътрудничество.

Екипът, който работи в управлението на IVY, разработва нови дейности, свързани с тази инициатива, като се фокусира върху основната ѝ цел: поощряване на социалното измерение на европейското териториално сътрудничество/Interreg и популяризиране на ползите от него. Наред с други задачи,

доброволците на IVY ще си сътрудничат с финансираните от ЕФРР INTERACT, за да съберат „истории“ за Interreg, основани на особено значими проекти. Те ще бъдат публикувани под заглавието „Истории за европейското сътрудничество“. Основната цел е да продължим да повишаваме осведомеността за Interreg, като подчертаваме позицията на ЕС (политиката на сближаване), благодарение на интервюта, привлекателен дизайн и ефективна, свежа комуникация.

Понастоящем АЕБР и Комисията проучват още идеи за по-тясното включване на доброволци в други комуникационни дейности. Доброволците допринасят значително за повишаване на осведомеността относно политиката на сближаване, така че не трябва да пропускате такава възможност. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

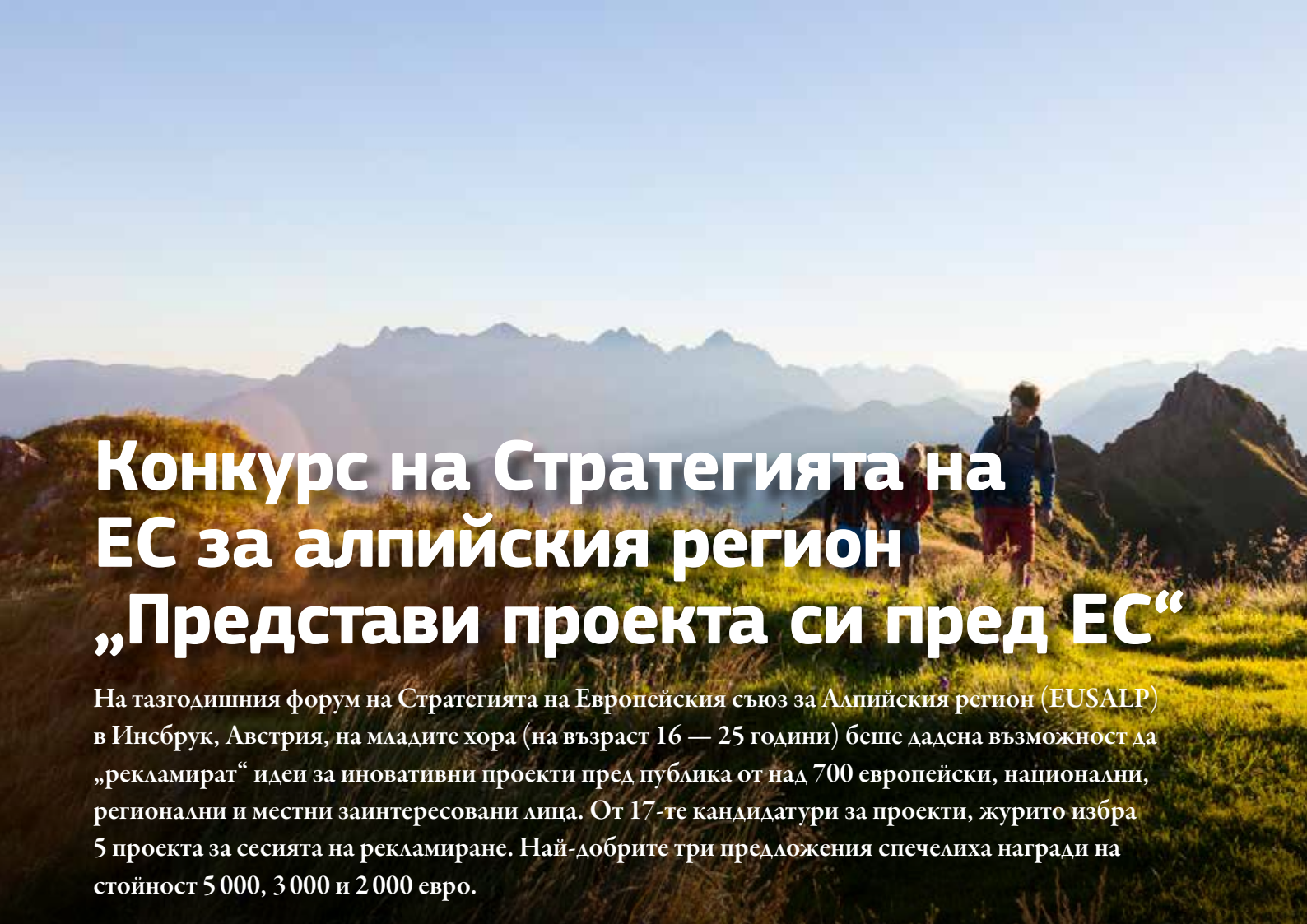
<https://www.interregyouth.com/>

Когато започнах да работя като стажант за три месеца в държавния подсекретариат за комуникации относно политиката на сближаване в Унгария, не бях запозната добре с регионалните политики, но те се нуждаеха от специалист в комуникациите и това изглеждаше добра възможност. Втората ми среща с политиката на сближаване беше по време на опита ми с Европейския корпус за солидарност към Interreg, Централна Европа. Помислих си, че това е знак. Честно казано, през повечето време е трудно да се види какво наистина се случва в „брюкселския балон“, но осъзнах, че политиката на сближаване и териториалното сътрудничество са част от разработването на политики, когато можеш да видиш сравнително бързо резултата от свършената от теб работа. Всеки, който се занимава с политическа или правителствена дейност, познава това чувство, защото сме склонни да се фокусираме върху общата картина, така че е удивително да видим, че можем да направим реална промяна в живота на хората чрез нашата ежедневна работа. Освен това виждам сътрудничеството като ключ към успешното съвместно европейско бъдеще, а проектите на Interreg са най-добрият пример за това. Бих споменала и знанията, които те получават чрез пилотни проекти, защото виждам споделянето на информация като основна точка за развитие.

Диана Жолдош

Репортер на IVY към Interreg, съвместен секретариат за Централна Европа

Конкурс на Стратегията на ЕС за алпийския регион „Представи проекта си пред ЕС“

На тазгодишния форум на Стратегията на Европейския съюз за Алпийския регион (EUSALP) в Инсбрук, Австрия, на младите хора (на възраст 16 — 25 години) беше дадена възможност да „рекламират“ идеи за иновативни проекти пред публика от над 700 европейски, национални, регионални и местни заинтересовани лица. От 17-те кандидатури за проекти, журито избра 5 проекта за сесията на рекламиране. Най-добрите три предложения спечелиха награди на стойност 5 000, 3 000 и 2 000 евро.

1. „Среща на мрежата за алпийски билети“

Членовете на Младежкия съвет на CIPRA спечелиха първа награда с предложението си, фокусиращо се върху главната тема на тиролското председателство: мобилността. Тяхната цел е да разработят съвместно решение за обществен транспорт в алпийския регион, което ще позволи трансгранично пътуване с един-единствен билет на достъпна цена, като по този начин се цели да се променят навици за пътуване на хората. Първата стъпка ще е провеждане на среща в мрежата за събиране на главните заинтересовани страни.

2. „Beehave“

Проектът „Beehave“, ръководен от двама млади италианци, цели да съчетае икономическата ефективност и защитата на пчелите, тъй като в момента пчелите са особено застрашени в алпийския регион. Сензори в пчелните кошери ще измерват температурата и влажността, което ще даде възможност на пчеларите да следят качеството на околната среда и здравето на пчелите, за да могат да реагират по-бързо.

3. „Вълшебните Алпи“

Проектът на група от 16-годишни австрийски ученици ни кани да проучим легендите и митовете на алпийския регион в рамките на Европейската година на културното наследство. Сборникът от разкази ще бъде достъпен чрез уебсайт и други медии. Това ще служи като средство за обмен с други училища и жители и ще насочва хората, желаещи да посещават тези мистични места. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2CprSGS>

НОВИНИ [НАКРАТКО]

„99 НЕЩА, КОИТО ДА ПРАВИТЕ В ЕВРОПА“ — АЛТЕРНАТИВЕН ПЪТЕВОДИТЕЛ

Страхотни места, които да посетите, нови хора, с които да се запознаете, непознати забележителности, забавни факти, невероятна храна и интелигентни съвети за пътуване — това са акцентите на новия онлайн пътеводител за Европа.

Основан на преживяванията на пътешествениците в проекта Road Trip, „99 неща, които да правите в Европа“ е възможност да създадете свой собствен маршрут и сами да опознаете континента. На уебсайта roadtripproject.eu сега можете да изберете своята дестинация, своя любим начин на пътуване и да създадете свое собствено пътешествие!

През пролетта и лятото на 2018 г. четири двойки пътешественици предприеха пътуване из целия континент, за да проучат различни проекти и инициативи, подкрепяни от ЕС. Луиза и Луи, Илдау и Фабиан, Сузан и Кенет и Луна и Ахилеас посетиха 24 европейски страни по четири последователни маршрута: Средиземно море (маршрутът на корените), Атлантическия океан (маршрутът на великите изследователи), Дунав (маршрутът на прекрасната природа и споделените ресурси) и Балтийско море (маршрут през времето и пространството).

Второто издание на проекта Road Trip ще стартира в началото на пролетта през 2019 г. Следвайте нашите канали в социалните мрежи за повече информация. ■

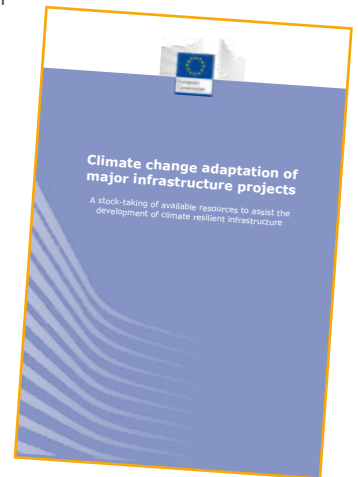
НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.roadtripproject.eu
Facebook: Европа в моя регион
Instagram: euinmyregion

АДАПТИРАНЕ КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА В ГОЛЕМИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ

Тъй като изменението на климата заема челно място в дневния ред на ЕС, в края на 2016 г. ГД „Регионална и селищна политика“ възложи проучване за преглед на наличната информация относно адаптирането към изменението на климата в 28-те държави членки на ниво проект.

Проучването представя преглед на наличните ресурси за подпомагане на развитието на инфраструктури, устойчиви на климата, в съответствие със седем критерия за проучване (наличност на данни; насоки; методологии; инструменти; стандарти за проектиране; системна и правна рамка; институционален капацитет) и обхващащ транспорта, широколентовия достъп, градското развитие, енергетиката, водата и отпадъците.

Определените ресурси са неизчерпателни, но представят кратка справка за наличните и лесно достъпните материали през 2017 г. Окончателният доклад по проучването е структуриран в две основни части: една обща част и един част за докладите по държави, която включва и примери за проекти. Проучването показва, че е налице голям брой ресурси, свързани с адаптирането към изменението на климата, които са на разположение на разработчиците на инфраструктурни проекти, докато в същото време има няколко области, в които би могло да се осигури по-голяма достъпност до допълнителни ресурси. ■

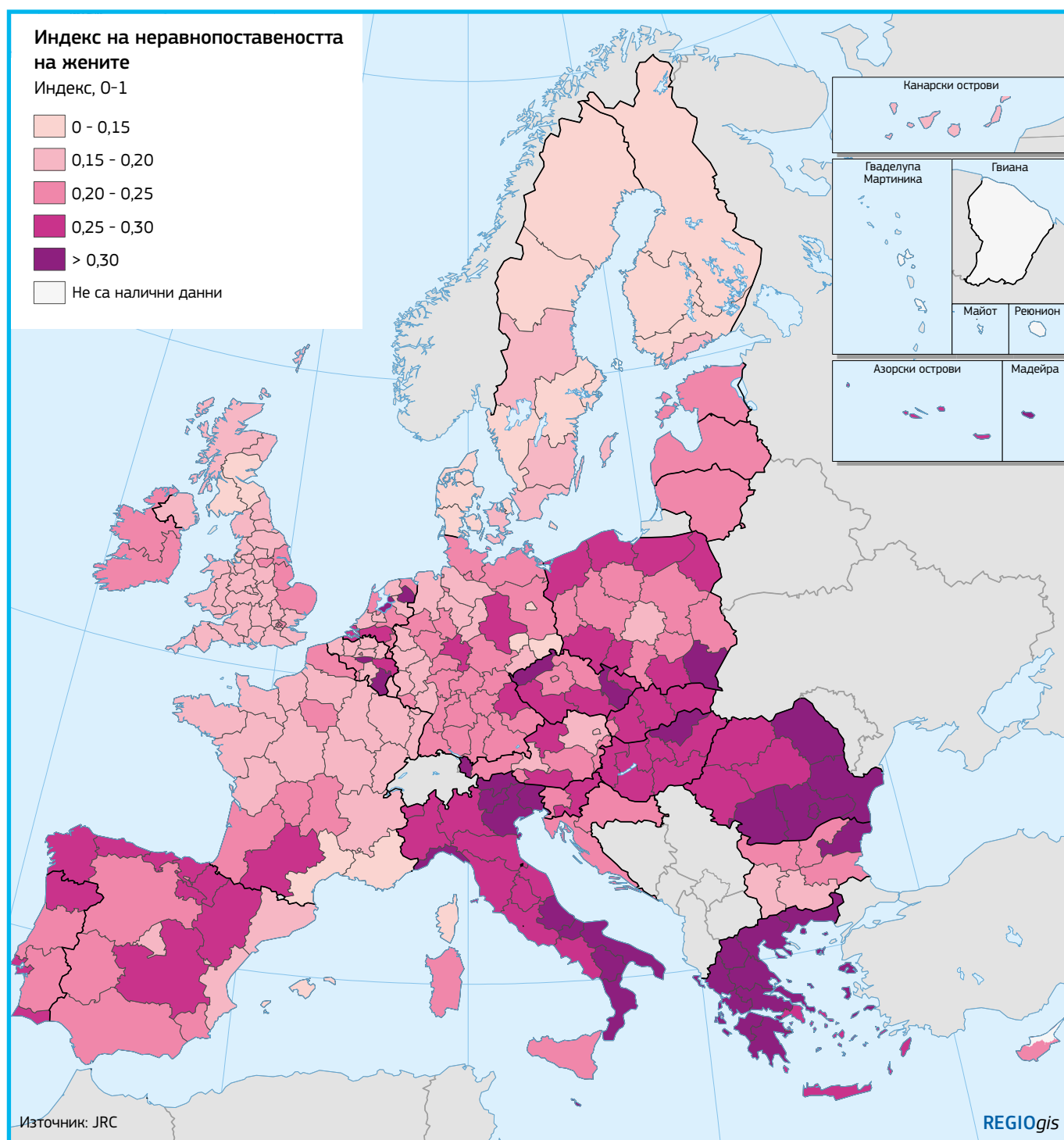
НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2HelreB>

Новаторски инструмент за наблюдение за измерване на равенството между половете в европейските региони

Равенството между половете е една от основните ценности на ЕС и измерването на неговия напредък е неразделна част от ефективното разработване на политики. Въпреки че съществуват няколко инструмента за наблюдение на ниво държава, няма такъв инструмент за улавяне на регионалните различия в Европа.

В настоящия регионален инструмент за наблюдение са разработени подходящи съставни индекси, които допълват и подкрепят този многостранен феномен: индексът на неравнопоставеността на жените (FemDI) и индексът на постиженията при жените (FemAI). Първият оценява неблагоприятното положение на жените чрез измерване на регионалните различия, където жените се справят по-зле от мъжете.

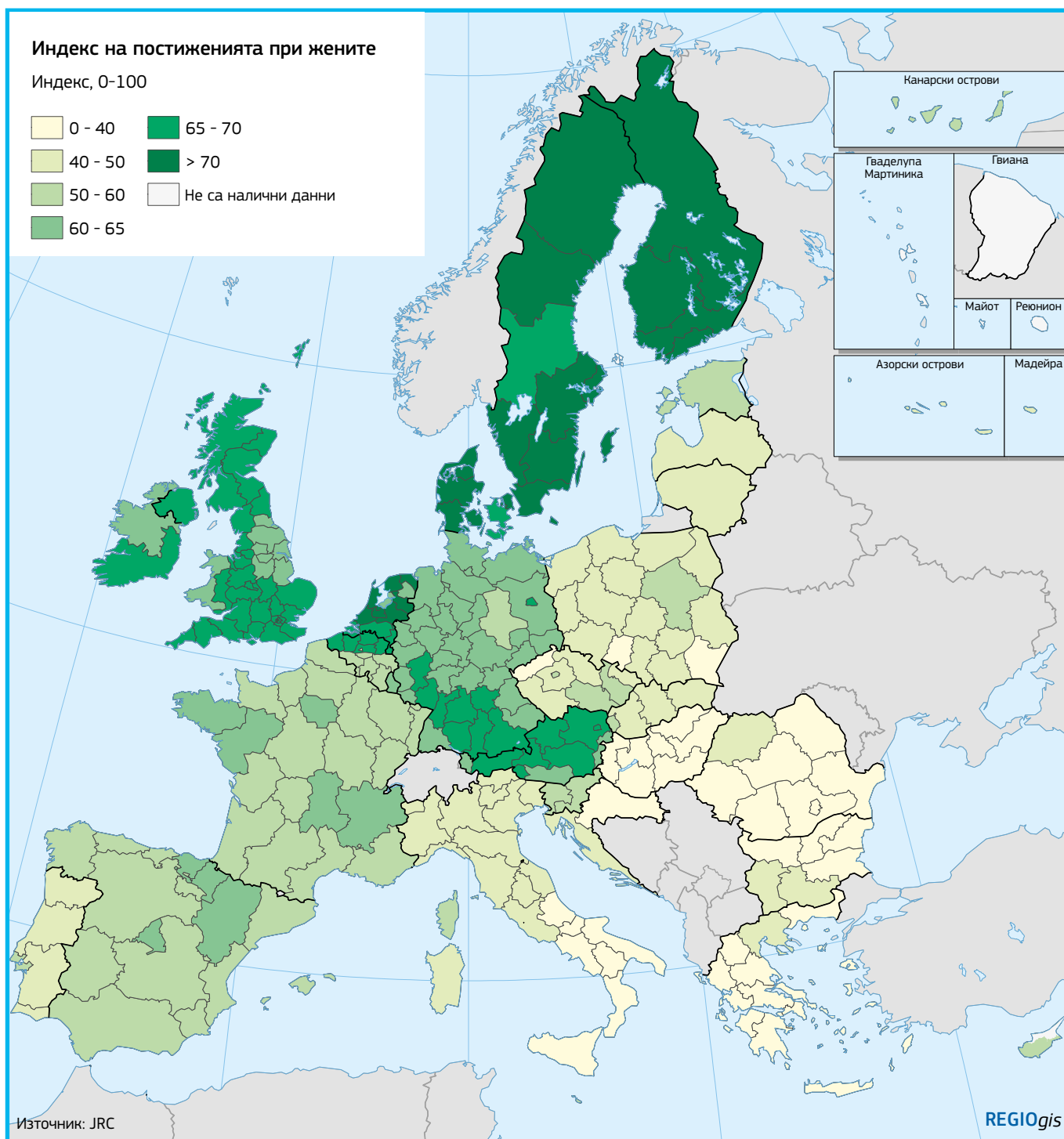
Вторият измерва нивото на постиженията сред жените в сравнение с най-доброто регионално представяне на жените в Европа. Комбинирането на двата индекса ни помага да разберем равенството между половете в различните региони и между държавите членки.

Европейският регионален инструмент за наблюдение се основава на седем области, свързани с политиката на ЕС: работа и пари, знания, време, власт, здраве, безопасност и сигурност и качество на живот. В областите са организирани и събрани над 30 отделни показателя в обобщените мерки за равенство между половете. Индексите измерват неравнопоставеността и постиженията на жените в почти

всички региони на ниво NUTS-2 (270 региона). Последните налични данни за показателите са получени от статистическите микроданни на Европейския съюз за доходите и условията на живот (EU SILC), данните от изследването на работната сила на Европейския съюз (EC LFS), проучването на структурата на доходите (EU SES), базата данни за статистиката на половете на EIGE и микроданни от Световната анкета на Галъп. Повечето данни са от 2017 г. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/>

Европейско териториално сътрудничество за културно наследство

До днес Европейското териториално сътрудничество (ЕТС) се е доказало като „естествената среда“ за успешни културни инвестиции. Сътрудничеството по отношение на културата е не само начин да се изгладят взаимодействията и връзките през граници и сред държавите, или да се улеснят процесите на индустриален преход и интелигентна специализация, но и инструмент за успешно популяризиране на Европа като дестинация към световните пазари.

Сътрудничество по отношение на културата, творческите индустрии и изкуствата може да бъде ефективно, защото полага здрава основа за ефикасна и устойчива съвместна работа на държавите и регионите. Интересно е да се отбележи, че в текущия програмен период **културното наследство и изкуството са втората най-популярна тема в програмите на Interreg**. Понастоящем и за периода 2014—2020 г. **повече от 9%** от общия бюджет на Interreg вече е бил инвестиран в културни проекти, като се очаква допълнително увеличаване преди края на този програмен период.

В предишния програмен период през 2007—2013 г. инвестициите по Interreg в културното наследство и изкуството получиха **10% от целия бюджет на Interreg** (1,2 милиарда евро)¹.

Програмите на Interreg са успешни инкубатори за добри проекти в областта на културното наследство, които насърчават растежа и създават работни места по устойчив начин. Програмите се изпълняват по местна интервенционна логика, която отразява специфичните нужди на участващите региони, като например прилагане на иновативни решения и ИКТ в по-необлагодетелствани и периферни региони. Това може допълнително да се оползотвори чрез процеса на индустриален преход по отношение на творческите индустрии.

Interreg

В действителност Interreg е **инструмент отдолу-нагоре**, който успешно комбинира особеностите на различните местности, региони и държави около общи проекти. Отзивите на многото партньори на Interreg сочат, че съвместните проекти и действия подсилват чувството за принадлежност към **общото европейско пространство**.

Съответно началото на **Европейската година на културното наследство (ЕГКН) 2018** създаде възможност както за управляващите органи на Interreg, така и за бенефициерите на програмите по Interreg, да станат част от ЕГКН чрез участия в културни инициативи и събития в цяла Европа. Впоследствие управляващите органи на Interreg са мобилизирали над 100 проекта, за които да се кандидатства и да се затвърди етикетът на ЕГКН.

1) Данните са от уебсайта Keep.eu (<https://www.keep.eu/keep/>): Keep е единственият източник на съвкупни данни за проекти и бенефициери на програмите на ЕС за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество сред държавите членки и между държавите членки и съседните държави.

Ключово сред тези проекти е сътрудничеството, когато става въпрос за повишаване на видимостта на ЕС и приобщаване на гражданите към него. Ето защо Европейската комисия насърчи създаването на електронната книга „Свързване на култури, свързване на граждани“, спонсорирана от **Interact, междурегионална програма по линия на ЕФРР за 2014—2020 г.**, за да даде възможност на всички европейски граждани да получат достъп до културни проекти на Interreg в техните региони. Важно е да се покаже, че европейското сътрудничество действа навсякъде, като се финансират проекти в Европа и извън нейните предели.

В електронната книга е поставен акцент върху трансгранични, преходни и междурегионални проекти, съвместно финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР).

„Индуриално наследство“, финансиран от програмата за трансгранично сътрудничество между Естония и Латвия по линия на Interreg A, 2014—2020 г.

С финансиране от ЕС в размер на 0,98 милиона евро, този проект, осъществяван на границата между Естония и Латвия, цели да покаже индустриалното наследство на двете страни чрез развитие на туристически маршрути през различни стари мелници, водноелектрически централи, фабрики, железопътни линии, маяци и дори водни кули. Индустриалното наследство като източник на туризъм не е особено популярно в Латвия и Естония. Развитието на обща мрежа от обекти на индустриалното наследство в двете страни обаче ще разнообрази сегашния туризъм и ще привлече повече посетители към двата региона.

„Живите архиви“, финансиран от програмата за трансгранично сътрудничество (ТГС) между Унгария и Сърбия по линия на ИПП, 2014—2020 г.

Проектът се осъществява по външните граници на ЕС и той обединява Унгария и Сърбия, за да си сътрудничат за запазването на реликви. Съфинансиран с 0,17 милиона евро от ЕФРР, той насърчава взаимодействието между изследователи, архивисти, етнографи и антрополози от двете националности за опазване на европейското наследство.

„BLUEMED“, финансиран от програмата за Средиземноморието по линия на INTERREG VB, 2014—2020 г.

С 2,38 милиона евро от ЕФРР, този проект има за цел да планира, тества и координира подводни музеи, водолазни паркове и центрове за осведоменост за подкрепа на устойчивия и отговорен туризъм и да насърчи синия растеж в крайбрежните райони и острови в Средиземно море.

Макрорегионални стратегии (МРС) за културно сътрудничество

Четири МРС: Стратегиите на ЕС за региона на Балтийско море (EUSBSR), региона на река Дунав (EUSDR), региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR) и Алпийския регион (EUSALP) подкрепят инвестиции в културата чрез съответните платформи. Приоритетно те вече определят политическа рамка не само за програмите Interreg, но и за национални, регионални и секторни програми, както и за преки и частни инвестиции на ЕС.

Поради холистичния си подход МРС очертават ясно европейско измерение на културното наследство, което те адресират чрез различни политики на ЕС, като регионално и градско развитие, туризъм, образование и заетост, морско дело, научни изследвания и иновации.

Освен това техният обхват се разширява, когато става въпрос за сътрудничество с държави извън ЕС. Такъв е случаят с EUSAIR и EUSDR, които вече са разработили проекти със Западните Балкани, Украйна и Молдова. Освен това EUSBR и EUSALP са създали синергии с държавите от Европейското икономическо пространство.

МРС активират съществуващи структури, като творчески мрежи и платформи за културно наследство, за да се работи съвместно за разработване на процеси, проекти, обмен на най-добри практики и взаимно обучение. Например EUSDR улесни обмена на знания в областта на „адаптивната повторна употреба на сгради на културното наследство“ чрез проекта Платформа за дунавска култура — Творчески пространства на 21-ви век². Чрез EUSBSR е създадена мрежа за улесняване на диалога с младежите: Диалог с младежите в региона на Балтийско море³. Освен това в Алпийския регион беше създадена платформа за стартиращи предприятия и трансфер на технологии в иновационните екосистеми⁴.

МРС също така отчитат **прекия и косвен социален и икономически потенциал**, който културното наследство може да има за регионите на ЕС, като финансират творческите сектори и подкрепят малките и средни предприятия, свързани с устойчив и отговорен бизнес. Например назначените служители от министерствата на културата в страните от EUSAIR са определили **„Маршрут на маслиновите дървета в EUSAIR“** като най-добър проект, свързан с развитието на техния регион. Този културен маршрут ще бъде разработен и акредитиран от Съвета на Европа в рамките на финанси-

рания от ЕС проект **„Маршрути 4 U“⁵**, който има за цел да създаде подобни проекти за всички макрорегиони и да ги популяризира като **европейски дестинации за туристически пазари на дълги разстояния**. Неговият обхват е главно насърчаване на устойчиви МСП в областта на туризма и интелигентното предприемачество.

ЕГКН 2018 и след това ...

Няма съмнение, че през следващите години се планира засилване и продължаване на инициативите в рамките на ЕКН, предприети от Европейската комисия, по-специално ГД „Регионална и селищна политика“ и ГД „Образование, младеж, спорт и култура“ (ЕАС). В предложението за Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода след 2020 г. културната политика е отворена за инвестиции, особено по цел 5 на политиката: **„Европа по-близка до гражданите чрез устойчиво развитие на градските, селските и крайбрежните райони и местни инициативи“**. Въпреки това инвестиции в творческите индустрии могат да бъдат получени по цел 1 на политиката: **„По-интелигентна Европа чрез насърчаване на трансформации към иновативна и интелигентна икономика“**, и цел 3 на политиката: **„По-свързана Европа чрез подобряване на мобилността и свързаността чрез ИКТ“**.

МРС определено подкрепят и улесняват сътрудничеството между страните и регионите в културните и творческите сектори. Това отразява стратегическите цели на **новата европейска програма за култура**⁶, публикувана от Европейската комисия на 22 май 2018 г.: а) използване на силата на културата за социално сближаване и благосъстояние; б) подпомагане на културното творчество в областта на образованието и иновациите, както и за създаване на работни места и растеж; и в) укрепване на международните културни отношения.

Понастоящем ГД „Регионална и селищна политика“ работи с ГД „Образование и култура“ по предстоящия европейски план за действие в областта на културното наследство, и с ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (GROW) за иновативни решения, свързани с творческите индустрии. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2A1MLbx>

2) <https://bit.ly/2UbMJph>

3) <http://www.cbss.org/regional-identity/baltic-sea-youth-dialogue/>

4) <https://bit.ly/2riEzys>

5) <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/eu-jp-2017-20>

6) <https://bit.ly/2Ry8fXF>

В рамките на Европейската седмица на регионите и градовете 2018, семинарът „Културно сътрудничество и успех — ЕГКН 2018“ акцентира върху взаимодействието между културните, туристическите, индустриалните и регионалните политики на ЕС

МИШЕЛ МАНИЕ

Директор за култура и творчество (ГД „Образование и култура“), отговарящ за ЕГКН 2018

„2018-та година даде добра инерция за културата на равнище ЕС и по целия свят. Новата европейска програма за култура беше стартира през май 2018 г., последвана от европейския план за действие в областта на културното наследство. През първата половина на 2018 г. почти 6500 събития в цяла Европа и отвъд нейните предели носиха знака на ЕГКН 2018, като привлякоха почти 5 милиона участници.“

СЛАВОМИР ТОКАРСКИ

Директор за иновации и усъвършенствано производство (ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“)

Славомир Токарски анализира въздействието на индустриалната трансформация в сферата на културните и творческите индустрии. „Културата свързва хората и им помага да споделят общи ценности. Успешните вериги на стойността и връзките между клъстерите в ЕС могат да създадат възможности за културните и творческите сектори и в същото време да насърчат процеса на индустриална трансформация.“

ЛЕНА АНДЕРСЪН ПЕНЧ

Директор за европейско териториално сътрудничество, макрорегиони, Interreg и изпълнение на програми (ГД „Регионална и селищна политика“)

Лена Андерсън Пенч подчерта своята гледна точка: „Interreg и МРС поощряват културата и творчеството с оглед на създаване на работни места и растеж.“

КАЙ ХУОТАРИ

Управителен директор на творческия международен център „Каапелитехдас“, най-големия финландски културен оператор

Нашата мисия в Каапели е „подобряване на живота чрез културата“. „Творчески обектив“ — нашият главен културен проект — ни научи, че пресичането на граници ни прави по-силни като културни организации.“

С ВАШИ ДУМИ

„ПАНОРАМА“
очаква вашите
материали!

„С ваши думи“ е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище описват постиженията си за периода 2014—2020 г. и споделят мнението си за текущите и изключително важни

дискусии за политиката на сближаване за периода след 2020 г. „Панорама“ ще се радва да получи материали на вашия роден език, които може да представим в следващите ни броеве. Свържете се с нас на следния имейл адрес: regio-panorama@ec.europa.eu за допълнителна информация относно насоки и крайни срокове.

Изключителното значение на политиката на сближаване за регионите на Полша

Опитът на полските региони в управлението на европейските фондове е широк и уникален в Европа. Като част от две финансови перспективи на ЕС (2007—2013 г. и 2014—2020 г.), полските региони управляват 53 милиарда евро в рамките на регионалните оперативни програми.

Благодарение на структурните фондове Полша постигна впечатляващ напредък през този период, а именно по отношение на ръста на БВП, по-високите нива на заетост и по-ниските равнища на социална изолация. Регионите са наясно, че дължат успешния си растеж на политиката на сближаване. Инвестициите на основата на дългосрочно развитие все още не са завършени, което означава, че продължаването и укрепването на силна политика на сближаване след 2021 г. е от жизненоважно значение за полските региони.

Отбелязахме, че новото предложение относно многогодишната финансова рамка на ЕС изглежда донякъде разочароващо, а именно що се отнася до политиката на сближаване. Въпреки че ЕК има много доказателства, анализи и изследвания, потвърждаващи

благоприятния за растеж и единодушие и антицикличен характер на тази политика, тя предложи значително намаляване на финансовото измерение на политиката.

През юни 2018 г. представители на всички полски региони се срещнаха с генералния директор на ГД „Регионална и селищна политика“ Марк Льо-метр. Те представиха обратната връзка относно законодателния пакет за политиката на сближаване след 2020 г. Според полските региони предложението на ЕК по този въпрос включва множество положителни елементи, а именно: 1. фокусиране върху популяризирането на пет ключови цели на политиката, което прави политиката по-лесна от финансова гледна точка за периода 2014—2020 г.; 2. запазване на седемгодишен времеви хоризонт за програмния период; 3. въздържане от процеса на определяне на институции, участващи в изпълнението на проекти; 4. осигуряване на гъвкавост в прехвърлянето на бюджетни кредити между приоритети в дадена програма, без да е необходимо официално одобрение от страна на ЕК; и 5. силен акцент върху подкрепата за инструментите за териториален растеж.

Има обаче някои недостатъци в предложението на ЕК, в това число: 1. неоправданото предложение за намаляване на ресурсите на политиката на сближаване, които се използват за ключови инфраструктурни проекти в Европа и доприна-

Томаш Ханзел
Заместник-началник на отдел „Координация на оперативните програми“, Ополско войводство, Домът на Южна Полша в Брюксел

сят в голяма степен за ускоряване на сближаването на най-слабите икономики в ЕС; 2. съкращаване на мащаба на ресурсите, управлявани на ниво ЕК, което е в противоречие с идеята за прилагане на политиката на сближаване по-близо до гражданите; 3. изключването на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони от предложението за общ регламент, което ще възпрепятства координирането на намеренията на ЕФРР, ЕСФ, КФ и ЕЗФРСР в селските райони; 4. отслабване на координацията между ЕФРР и ЕСФ (създаване на новия Европейски социален фонд, т.е. ЕСФ+, и освобождаването му от някои разпоредби в общия регламент); и 5. предложение за намаляване на процента на съфинансиране от ЕС до 70% (за най-слабо развитите региони), което, от своя страна, ще попречи на изпълнението на проекти главно от НПО и местните органи. ■

**SOUTH
POLAND
HOUSE**
IN BRUSSELS

Размисли на финландските общини и региони относно политиката на сближаване

Дългосрочната цел на политиката на сближаване е да се намалят териториалните различия, да се създаде устойчив растеж и да се засили социалното приобщаване. Инструментите на политиката на сближаване стимулират растежа и увеличават заетостта и социалното сближаване както на местно, така и на регионално равнище. Местните и регионалните участници играят ключова роля за превръщането на целите на ЕС в осезаеми за гражданите.

За Финландия най-важните финансови инструменти за постигане на целите на политиката на сближаване са Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейският социален фонд (ЕСФ). ЕСФ се преобразува в ЕСФ+, за да се обединят няколко съществуващи фонда за следващия програмен период. В бъдеще на местните и регионалните органи следва да се даде по-голяма роля в националното прилагане. Правилата и прилагането трябва да бъдат на правилното ниво, като се зачита субсидиарността.

От гледна точка на финландските местни и регионални органи, работата по програмирането трябва да бъде по-опростена и по-гъвкава. Следва да бъде възможно преразглеждането на фокуса и съдържанието на програмите в хода на програмния период.

ЕСФ+ следва да се прилага предимно при споделено управление, тъй като това би дало на органите на държавите членки право да избират дейностите, които ще бъдат финансирани. Финландските местни органи играят ключова роля за напредъка на много от дейностите, финансирани по линия на ЕСФ+.

Връзката между ЕФРР и ЕСФ — двата важни фонда за финландските общини и региони — следва да бъде засилена още повече и да се запази тяхната централна роля в прилагането на политиката на сближаване. Развитието на селските райони и Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони не трябва да бъдат забравяни в подготовката на националната програма, но следва да бъдат тясно координирани с програмирането на структурните фондове.

Регионите и общините се различават по много начини. Добре е, че Комисията ще продължи да предлага редица инструменти за развитие в отговор на различните нужди през следващия програмен период. Географските теми, които заемат централно място във финландските общини и региони, са особените обстоятелства на слабо населените райони на север, потенциалът на Арктика, сътрудничеството в региона на Балтийско море и трансграничното сътрудничество с Русия.

За да се отговори на пречките, породени от трудните обстоятелства, постоянно се търсят нови решения в области, като ноу-хау в студения климат, технологии, енергия и чисти технологии. Стратегиите за интелигентна специализация също ще играят ключова роля в насърчаването на

Ула Карво
Директор на офиса
на Асоциацията на
финландските местни
и регионални органи (AFLRA)
в Брюксел

регионалния растеж и иновациите в цяла Финландия в бъдеще.

За Финландия е важно да се възползваме от синергиите между програмите и да комбинираме различни видове финансиране. През новия програмен период следва да се положат повече усилия за укрепване на връзката между структурните фондове и програмите на ЕС за научни изследвания и иновации.

Трансграничното и транснационалното сътрудничество са важни както при вътрешните, така и при външните граници. Финландските общини и региони се нуждаят от морските трансгранични програми в сегашната им форма, тъй като тези програми на Interreg са стриктно изградени около местните и регионалните нужди и мрежи. Поддържането на трансгранично сътрудничество с Русия е важно за граничните общини и региони на Финландия.

Въпреки че приходите на Финландия от Кохезионния фонд са скромни, те допринасят значително за ресурсите за развитие в подкрепа на местната и регионалната жизненост. ■

Кастиля-Ла Манча обмисля предложената реформа на политиката на сближаване

Емилиано Гарсия-Пахе Санчес
Председател на Кастиля-Ла
Манча

Като председател на Кастиля-Ла Манча, бих искал да благодаря на „Панорама“ за възможността да споделим вижданията си относно реформата на политиката на сближаване на ЕС и предстоящата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.

От една страна, политиката на сближаване хармонизира основните ценности на ЕС и на нашето регионално управление, а именно: солидарност и борба срещу неравенството. От друга страна обаче, имаме сериозни опасения относно бъдещето на тази политика, която допринесе значително за растежа на региона Кастиля-Ла Манча и благосъстоянието на неговите граждани.

Ако мога така да се изразя, значителните финансови ресурси, които са получени, са също толкова важни, кол-

кото и приносът на политиката като платформа за обмен на опит в разработването и прилагането на стратегически политики в области, като научни изследвания, развитие и иновации, развитие на селските райони, околна среда, енергия и много други.

Въпросът, който трябва да си зададем, е дали новият бюджетен сценарий и реформите, предложени от Комисията, отговарят адекватно на новите предизвикателства, породени от по-слабо развитите региони, като Кастиля-Ла Манча? Със съжаление трябва да кажа, че отговорът е отрицателен; поне в степената, необходима на необлагодетелстваните региони за постигане на драстични промени и възползване от инерцията на възстановяване.

Изправени сме пред контрастно съпоставена по своя характер реформа. Съществуват положителни елементи, като например ангажираността за укрепване на териториалното сътрудничество, акцента върху целите и подкрепата на стратегията за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Реформите обаче имат и по-тъмна страна, като например 6-процентното съкращаване на бюджетните средства — намаление, което е още по-важно, ако се има предвид предложеното 5-процентно намаление на общата селскостопанска политика — или дори намалението на процентите на съфинансиране.

Политиката на сближаване послужи като противовес на политиките на строги икономии и разделение през последното десетилетие. Значителен брой граждани определиха ЕС като

положителния облик на сближаването. Нека не поемаме рискове. Да вземем само ресурсите и да направим само промените, които са строго необходими.

Именно в този контекст някои от предложенията от Кастиля-Ла Манча, изразени в сърцето на Европейския комитет на регионите, очертават включването на обезлюдяването — както и БВП на глава от населението — като критерии за разпределение; незначитане на съфинансирането на държавите членки в структурните фондове като дефицит; или по-добра координация на тази политика със секторните политики (промишленост, околна среда, енергетика и др.).

Реформата на политиката на сближаване представлява отлична възможност да се демонстрира нейният капацитет като стратегически елемент за коригиране на териториалните неравенства, да служи като спирачка на изолиращия популизъм и за това ЕС да бъде възприет като работещ модел за глобализация. Нуждаем се от политика с по-голямо и по-добро сближаване, политика, която е затвърдена и адаптирана към нуждите и потенциала на въпросните територии. ■

Castilla-La Mancha

Създаване на синергии сред долините на киберсигурността в Европа

Регионите разполагат с уникална възможност да повишат световното ниво на киберсигурност благодарение на привилегированата връзка с местната им среда. Така те играят основна роля в структурирането на все още „младата“ европейска екосистема за киберсигурност ЕС вече има много региони или т.нар. „кибердолини“, които поддържат зрели регионални екосистеми, насърчаващи иновациите и предоставящи най-съвременни технологии.

Европейският фонд за регионално развитие инвестира 1,53 милиона евро в петгодишна програма за междурегионално сътрудничество, наречена Interreg Europe CYBER. Тя има за цел да повиши конкурентоспособността на малките и средни предприятия в ЕС чрез създаване на синергии между европейските долини на киберсигурността.

Идентифицирани са три основни пречки пред междурегионалното сътрудничество сред регионалните екосистеми за киберсигурност в ЕС: липса на координация между съответните участници, липса на умения в областта на киберсигурността и фрагментация на пазара. CYBER цели да подобри споделянето на добри практики и публични политики, докато заздравява местните екосистеми за киберсигурност.

Бретанската Агенция за иновации в развитието е водещ партньор в CYBER. Проектът включва седем европейски регионални партньори, в това число Института за бизнес конкурентоспособност на Кастилия и Леон (Испания), Тосканския регион (Италия), Цифрова Валония (Белгия), Бретанския регион (Франция), ИТ долината на Кошице (Словакия), Търговската и индустриална камара на Словения (Словения) и Естонския орган за информационни системи (Естония).

Като консултант Европейската организация за киберсигурност (ECSO) предоставя на проекта своя опит в регионалните политики за киберсигурност, придобити в неговата Работна група 4, фокусираща се върху „подкрепа за МСП и регионално сътрудничество“.

Подобряване на публичните политики за МСП

Методологията на Interreg Europe CYBER включва обща и пазарно ориентирана таксономия за разработване на структурирано картографиране на регионални киберинновативни екосистеми. Тя включва доставчици на киберсигурност, крайни потребители, структури за подкрепа, организации за обучение и изследователски институти.

Проектът също така цели разбиране на концепцията за включване на местните участници в разработването и прилагането на местни стратегии за киберсигурност. За определяне на добри практики и нуждите на политиката, партньорите по проекта обменят информация чрез адаптирани въпросници и модел за стратегическо планиране на високо равнище (анализ на силни и слаби страни, възможности и опасности).

Макар и вече да допринася за развитието на цифровия единен пазар на ЕС, дългосрочната цел на CYBER е значително да намали фрагментацията на пазара на киберсигурността в Европа чрез увеличаване на междурегионалното сътрудничество в европейските кибердолини. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

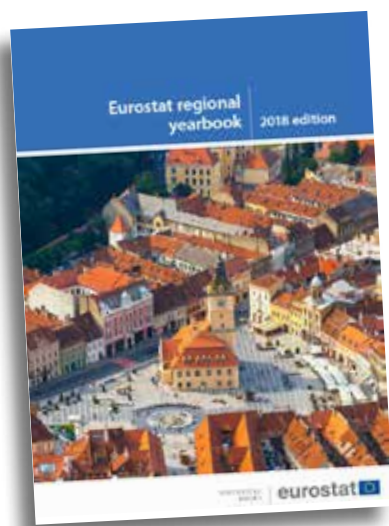
<https://www.interregeurope.eu/cyber/>

Как вашият регион се представя по статистически данни?

За да отговорите компетентно на този въпрос, трябва просто да погледнете най-новата версия на *Регионалния годишник на Евростат*. Той излезе на пазара тази есен и включва над 200 страници със статистически данни за европейските региони, представени в ясна и колоритна форма.

Всеки раздел започва с ключови констатации и инфографски класации на регионите.

Инфографиката по-долу показва, че макар равнището на заетост в ЕС да е 72% — най-високата стойност, регистрирана някога — районът на Оландските острови във Финландия, провинция архипелаг в Балтийско море, е на първо място в класа си със заетост от 88%.

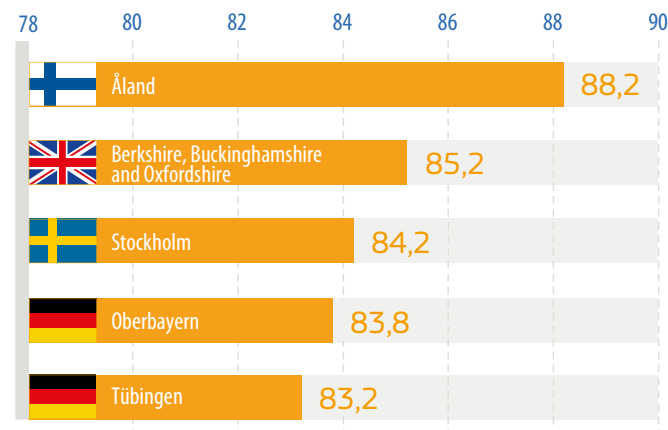

Годишникът е в отговор на растящата нужда да се вникне в живота на европейските граждани. С три различни нива на разпределение на базата на критерии за населението (номенклатура на териториалните единици — NUTS 1, 2, 3), той дава възможност на читателя да направи смислено сравнение на политическите, икономическите и социалните ситуации в целия ЕС и, когато е възможно, ЕАСТ и държавите кандидатки на поднационално равнище.

ПЪРВИТЕ 5 РЕГИОНА В ЕС

КОЕФИЦИЕНТ НА ЗАЕТОСТ, 2017 г.
(% дял от населението на възраст 20—64 год.)

Това е справка за вечно любопитните. В годишника регионите на Европа са разгледани по отношение на населението, здравеопазването, образованието и обучението, пазара на труда, икономиката, бизнес статистиката, научните изследвания и иновациите, цифровата икономика, туризма, транспорта и селското стопанство.

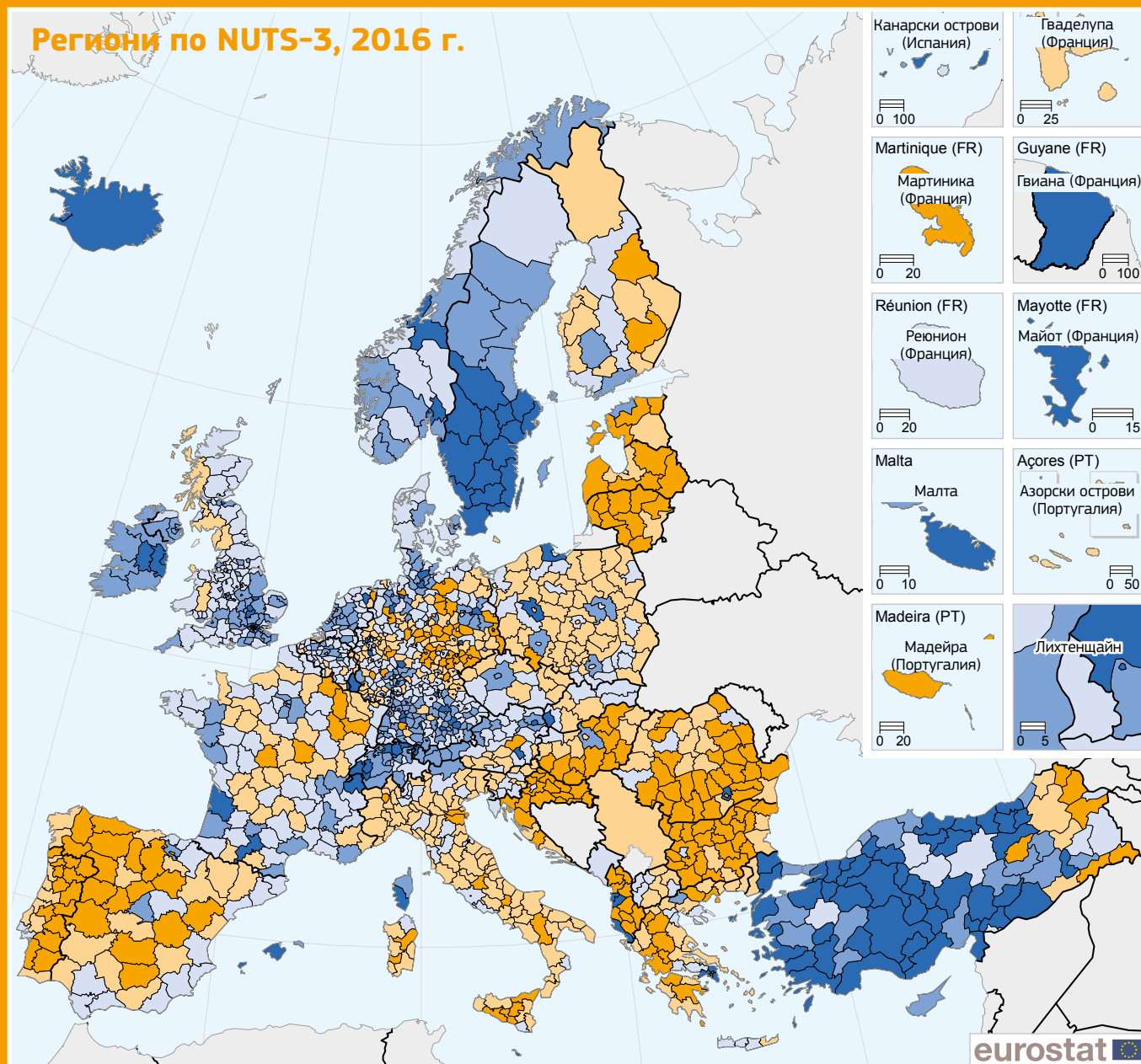
Изданиято за 2018 г. е разширено с раздел за европейските градове, както и за различните видове географски класификации, разработени през годините.

Политика и планиране

Регионалните данни са представени не само за да задоволят любопитството на читателя или да му спечелят предимство във викторината в кварталното заведение. На много от тези данни се разчита при разработване на национални и европейски политики.

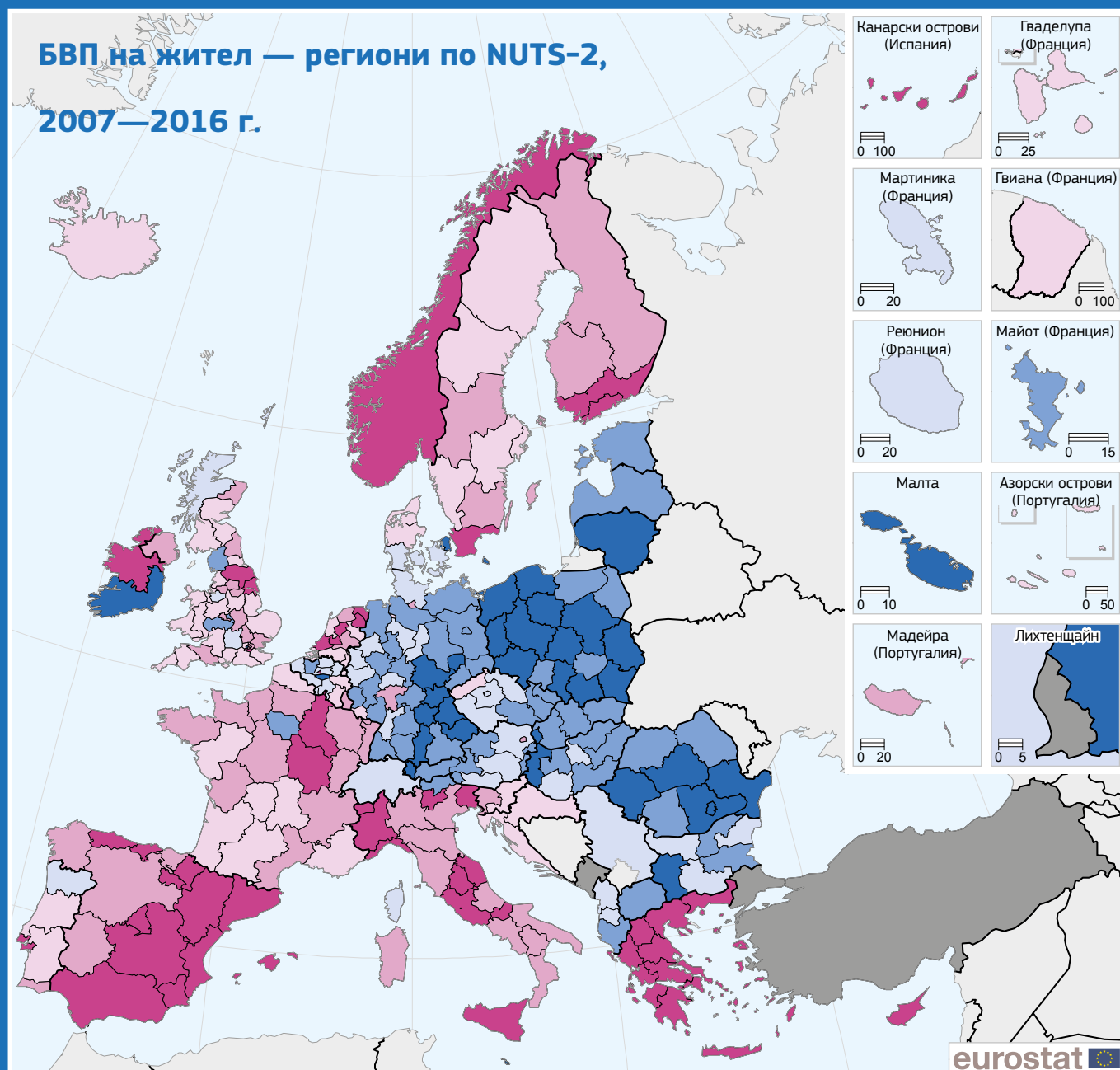
Политиката на сближаване на ЕС цели да намали различията между регионите на ЕС. Например, ако БВП на глава от населението е по-нисък от 75% от средния за ЕС, този регион ще има право на финансиране от Кохезионния фонд. Ето тук разделянето на регионите по NUTS 2 става важно от политическа гледна точка.

Общ коефициент* на общата промяна на населението

* Общият коефициент на промяна на населението е съотношението на общата промяна на населението през годината към средното население на въпросната област през тази година. Стойността се изразява в 1000 жители.

Промяна в brutния вътрешен продукт

(разлика в процентни пункта за 2016 г. минус 2007 г.; въз основа на данни в стандартите за покупателна способност (СПС) спрямо средната стойност за ЕС-28, ЕС-28=100) ЕС-28 = 0

Данните се използват и в политиките, свързани с градското и селското развитие. Градското измерение е в основата на политиката на сближаване, а специална част от бюджета е предназначена за насърчаване на устойчиво градско развитие в европейските градове. Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони помага за развитието в селските райони, като насърчава иновациите и същевременно защитава биологичното разнообразие и природната среда.

И накрая, лицата, вземащи решения на местно равнище, също са основни потребители на данни за регионите по NUTS-3, което е по-детайлно географско равнище.

Повече информация за използването на регионалните данни за разработването на политики може да бъде намерена в годишника.

Работа в екип в целия ЕС

Евростат не изготвя такава всеобхватна публикация сам. Той зависи от много участници в цяла Европа.

Първоначално се провеждат дискусии със статистическите производствени единици на Евростат, за да се преценят „горещите теми“, които следва да се включат в годишника. Консултации с Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ се провеждат по първия раздел, разглеждащ основите на политиката. Тази година дирекцията даде принос и за последния раздел „Фокус върху регионалните типологии“. Изборът на показателите, които трябва да бъдат включени, е плащещ предвид обхвата и дълбочината на наличните данни.

Годишникът обаче не би бил възможен без предоставянето на качествени, навременни данни от националните статистически служби. Редакторите на годишника изчакват, докато са налични най-актуалните данни, преди да направят извадки от тях. Всички данни се извличат като окончателни в същия ден.

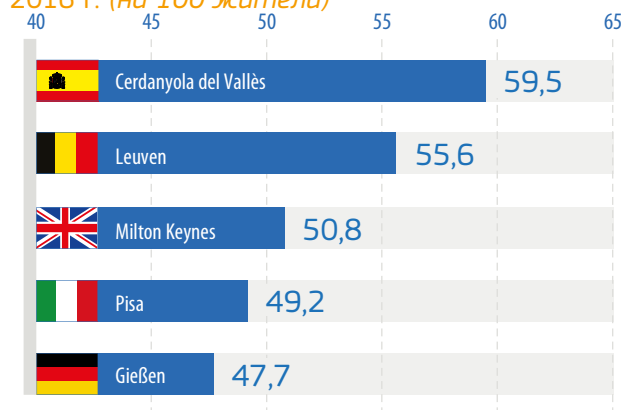
След това данните и текстовете в разделите се качват в „Уикипедия на Евростат“ — [Statistics Explained](#) (Обяснение на статистическите данни). Това приложение се използва като собственик на съдържание за повечето публикации на Евростат, включително годишника.

Преминаваме бързо напред до около четири месеца по-късно, когато онлайн и хартиените версии на годишника се публикуват в средата на септември, няколко седмици преди годишната Европейска седмица на регионите и градовете. Едновременно с това онлайн версията се публикува в [Statistics Explained](#), включително готови туитове, които читателят може да използва. Годишникът съдържа около 60 карти и е наситен с много графики и инфографики.

ПЪРВИТЕ 5 ГРАДА В ЕС

СТУДЕНТИ ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ, 2016 Г. (на 100 жители)

От публикацията са се развили и други инструменти. Да разгледаме [interactive statistical atlas](#) (Интерактивен статистически атлас) на Евростат. Основан на същите карти, както в годишника, той предоставя богата информация. Всички карти могат да бъдат безплатно извлечени и използвани многократно.

Друг източник на задълбочена информация засяга интерактивните карти и свързани графики в [Regions and Cities Illustrated](#) (Илюстриране на региони и градове). Този инструмент е основан на информационни канали в реално време — при постъпване на нови данни те се използват автоматично от приложението. Инструментът има също автоматизирана функция за хронологичен преглед, показваща как се е променила ситуацията през последните 10 години.

Заедно с тези инструменти регионалният годишник на Евростат предоставя информация за създатели на политики, граждани и предприятия. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Печатни копия могат да бъдат поръчани от EU Bookshop: <https://bit.ly/2FtB40A>
Евростат: <https://ec.europa.eu/eurostat>

Борба с измамите и корупцията във финансираните от ЕС проекти — поуки и примери от държавите членки

Нов доклад от ГД „Регионална и селищна политика“ представя анализ на начина, по който държавите членки и регионите се борят с измамите и корупцията в изразходването на фондове на ЕС. Той потвърждава, че новите изисквания са довели до важни подобрения. Координирането и включването на всички заинтересовани страни, както и споделянето на информация и добри практики, са ключови елементи за засилване на усилията за защита на парите на данъкоплатците в ЕС и осигуряване на добри резултати от инвестициите от ЕС.

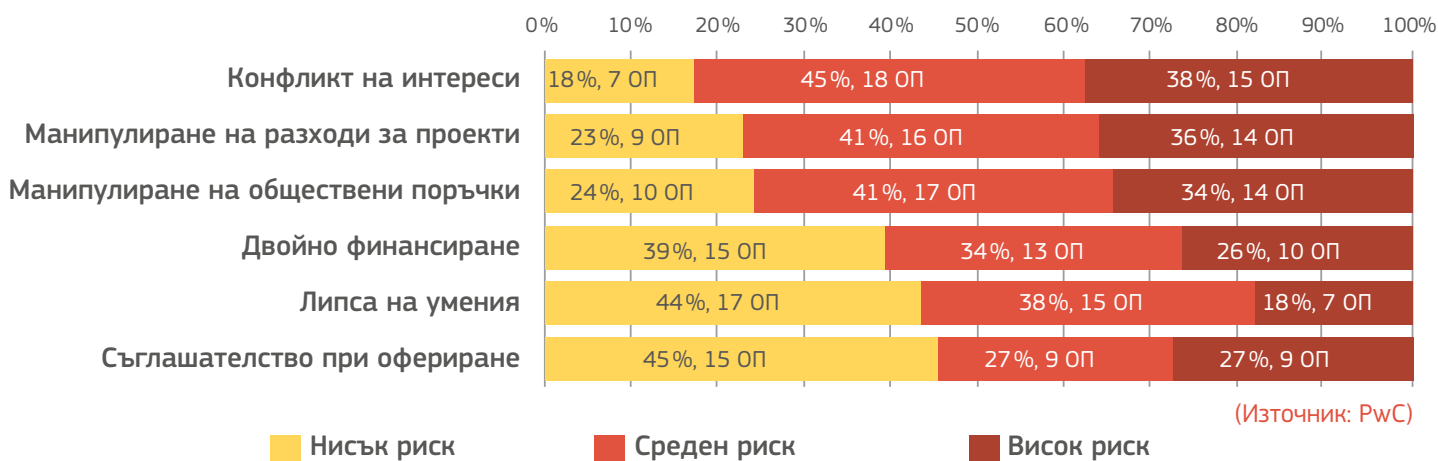
През 2014—2020 г. по програми на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ) над 460 милиарда евро инвестиции от ЕС помагат на

държавите членки и регионите да се развиват и да предоставят по-добри условия на живот за своите граждани.

Те играят ключова роля в подкрепата за стартиращи предприятия и в помощта за хората да придобият по-добри квалификации и нови работни места. Те помагат на регионите да иновират и планират ръст и заетост за бъдещето. Те насърчават чистото и ефективно използване на природни ресурси. Те увеличават достъпа до широколентов интернет и по-добрата мобилност, особено в по-слабо развитите части на ЕС. За много държави членки тези фондове представляват главен източник на публични инвестиции.

Ето защо е толкова важно всеки евроцент да се изразходва в полза на гражданите на ЕС като акт на отговорност към европейските данъкоплатци. Въпреки че според докладите от държавите членки за периода 2007—2013 г. подозренията за измами се оценяват на 0,42% от плащанията по политиката на сближаване, Комисията не проявява толерантност и е напълно ангажирана с борбата срещу измамите и корупцията, що се отнася до финансиране от ЕС.

Ниво на рисковете от измами по рискови категории

Тя постига това, като разследва всички случаи своевременно и ефективно, а паричните суми, изразходвани неправомерно, се връщат към бюджета. Ясно е, че тази борба не може да бъде спечелена без сътрудничеството на държавите членки и техните администрации, особено предвид споделената отговорност за управление на финансирането.

Ефективната борба с измамите и корупцията изисква не само корективни, но и превантивни действия. Важни новости в това отношение бяха въведени в законодателната рамка за фондовете на ЕС за периода 2014—2020 г. Те включват затвърждаване на одитната пътека на оперативните действия по фондовете и отчетността на държавите членки, както и дейностите, насочени към елиминиране на измамите и корупцията. По-конкретно съгласно член 125, параграф 4, буква в) от Регламента за общоприложимите разпоредби управляващите органи са длъжни да създадат ефективни и пропорционални мерки срещу измамите, като вземат под внимание идентифицирания риск.

Мярка за успех

В наскоро публикуван от Комисията доклад се предоставя полезен преглед на направеното досега, идентифицират се някои съществуващи примери и се формулират поредица от препоръки както за службите на Комисията, така и за националните и регионалните органи.

Проучването обхваща всички 28 държави членки и се основава както на анализ на документи, така и на лични интервюта. Бяха събрани и обработени допълнителни задълбочени данни за избрани 50 оперативни програми, представляващи широк спектър от сектори и тематични цели, обхващащи транспортната инфраструктура, околната среда, морското дело и рибарството, образованието, конкурентоспособността и регионалното развитие.

Едно от основните заключения на доклада е, че новите правни разпоредби и мерки са оказали положително въздействие по отношение на повишаването на осведомеността и по-целенасочените действия. Изискванията са довели до по-формализиран и по-систематичен подход към решаването на проблема на национално и регионално равнище. Важен пример е процесът на оценка на риска от измами, който е спомогнал за по-голямо съсредоточаване върху рисковете от измами и корупция, като същевременно е създал ясни връзки между идентифицираните рискове и специфичните противодействащи мерки. Благодарение на са въведени нови проверки, а съществуващите са засилени.

Обединяване на силите

Същевременно с това, в доклада се подчертава необходимостта от подобрене, когато става въпрос за последователност, обективност и пропорционалност на оценката. В действителност органите в държавите членки с умерени и ниски показатели за риск от измами обикновено оценяват рисковете си като по-високи от страните с високи показатели за риск. Сред шестте категории риск, съгласителство при оферирание и двойното финансиране изискват по-пропорционални противодействащи мерки.

Участието на различни органи — от управляващите средствата на ЕС до правоприлагащите органи — води до засилена координация на дейностите за борба с измамите и намалява рисковете от измами. Всички участници трябва да използват повече и по-добре наличните инструменти и информация, конкретни насоки, обучения и примери за добри практики.

В рамките на проучването е подготвен и сборник с практики, идентифицирани от консултантите. В него са представени образци на практики за борба с измамите, включващи подходящи мерки, разработени на регионално, национално и европейско равнище. Сборникът е насочен към практиките от ЕСИ и политиките, които проучват начини за подобряване на своята национална система за управление и контрол или елементи от нея.

Борбата с измамите и корупцията е повече от неизменна обща цел. Представените в доклада примери ясно показват, че усилията следва да включват всички равнища и участници и трябва да бъдат добре координирани. Действията следва да бъдат щателно планирани, проектирани и приложени, като се вземе предвид внимателният и перспективен анализ на рисковете. Това ще става все по-значимо в бъдеще, когато според законодателните предложения на Комисията за периода 2021—2027 г. контролът ще разчита още повече на националните и регионалните органи. Тези разпоредби ще помогнат за постигането на общата цел за най-ефикасно и ефективно използване на фондовете в полза на гражданите. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2VWws8x>

ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ

Финансови инструменти в подкрепа на целите на политиката на сближаване

През декември 2018 г. Комисията публикува своето най-ново годишно резюме на данни, в което се подчертава напредъкът в прилагането на финансовите инструменти (ФИ) по програмите за периода 2014—2020 г. Знаете ли, че това беше подкрепено от актуализиран набор данни на платформата за свободно достъпни данни относно ЕСИФ?

Последният доклад по т.нар. „ФИ“ показва добър напредък за периода 2014—2020 г. До края на 2017 г. общият принос към ФИ е достигнал почти 18,8 милиарда евро, включващ 24 държави членки и 14,2 милиарда евро от ЕСИ фондове. Това е значително увеличение спрямо сумата от 13,3 милиарда евро, докладвана в края на 2016 г.

До края на 2017 г. общият обем на ресурсите, предоставени чрез ФИ, вече надвишава този за целия период 2007—2013 г. Освен това 5,5 милиарда евро вече са изплатени към ФИ, 35% от които са разпределени сред крайните получатели.

Най-големият дял заделени средства за ФИ се предоставя по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), като Европейският социален фонд (ЕСФ), Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Кохезионният фонд (КФ) и Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) също използват този тип финансиране.

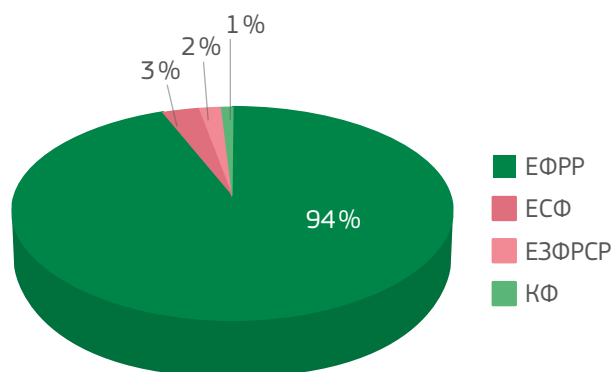
1. Кой би проявил интерес към набора данни?

Наборът данни ще представлява интерес за широк кръг заинтересовани страни и изследователи по политиката на сближаване. До края на ноември 2018 г. почти 900 потребители са прегледали този набор данни, а 150 изследователи и студенти са го изтеглили.

Най-големият дял финансиране е заделен за подкрепа на малките и средни предприятия (56%), следван от инвестиции в икономика с ниски въглеродни емисии (16% — главно в енергийната ефективност), научни изследвания, развитие и иновации (16%) и заетост, мобилност на работната сила и социално приобщаване (5%).

Тези данни улесняват проследяването на използването на европейски и национални финансови ресурси, разпределени на ФИ, фонд по фонд. Въпреки че общата перспектива е положителна, съществуват значителни различия между държавите членки при прилагането на тези инструменти. Някои държави — членки на ЕС, все още не са избрали финансови посредници, докато други ФИ вече демонстрират конкретни резултати по отношение на привличането на ресурси, които се връщат за по-нататъшни инвестиции, като най-напредналите вече преминават към втори етап на инвестиране.

Сума по ЕСИФ, заделена за финансови инструменти (милиони евро)

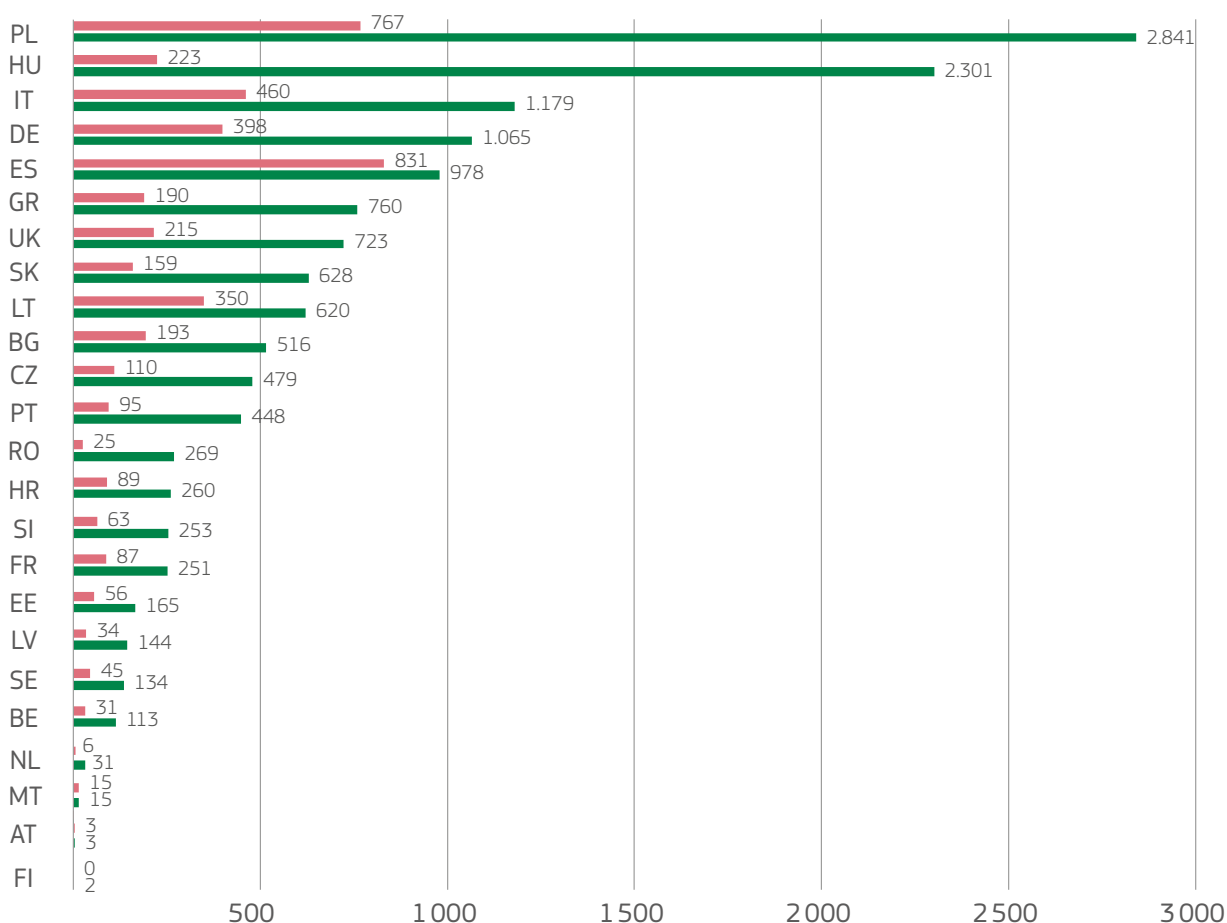
2. Как са събрани данните?

През май/юни всяка година в рамките на програмите се подава доклад до Комисията за всеки финансов инструмент. Комисията извлича годишните съвкупни данни и ги представя в хармонизирана форма, за да може да се направи сравнение между напредъка при изпълнението през периода. Комисията работи непрекъснато с програмите, за да подобри качеството на докладваните данни. Наборът данни се актуализира редовно, за да отразява корекции и модификации.

РАЗГЛЕДАЙТЕ ДАННИТЕ, ПУБЛИКУВАНИ В ПЛАТФОРМАТА ЗА СВОБодно ДОСТЪПНИ ДАННИ ОТНОСНО ЕСИФ

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/d/dcsc-7x87>

ЕСИФ за периода 2014—2020 г. — Сума от ЕС, заделена и платена на финансовите инструменти — края на 2017 г.

Има ли въпрос, който бихте желали да бъде разгледан в статиите от раздела „ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ“ в следващите броеве на „Панорама“?

Има ли определен набор от данни, който бихте желали да включим в платформата за свободно достъпни данни относно ЕСИФ?

Ако е така, моля, пишете ни по електронна поща на адрес: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Следете дискусията на TWITTER [#ESIFOpenData](https://twitter.com/ESIFOpenData)

или се абонирайте за нашия бюлетин: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Спасяване на дунавската есетра: стратегията на Международната комисия за защита на река Дунав (МКЗРД) относно дунавската есетра

Есетрата е уникален вид риба, чийто произход датира от преди 200 милиони години. Предвид това че тя е претърпяла значително слаба морфологична промяна през това време, тя е забележителна история на еволюционния успех. Днес есетрата е един от най-застрашените видове в света в резултат на човешките дейности.

Според Международния съюз за опазване на природата над 85% от есетровите видове са класифицирани като застрашени от изчезване, което ги прави една от най-критично застрашените групи видове в световен мащаб. Най-сериозните заплахи за тяхното оцеляване са свръхексплоатация, браконьерство, язовири, блокиращи техните естествени миграционни пътища, загуба или влошаване на състоянието на местообитанията и замърсяване.

Есетрата е ценен показател за здравословното състояние на речната среда. Международната комисия за защита на река Дунав (МКЗРД) отдавна е признала нейната важност и е приела есетрата, която е местна за Дунав, за знаков вид. Комисията е приела стратегия за повишаване на осведомеността относно заплахата за есетрите; насърчаване на съществуващи и бъдещи проекти, инициативи и директиви на ЕС за подобряване на екологичните условия за есетрите; и разработване на специфични решения на специфичните проблеми, свързани с есетрите.

През 2012 г. е основана работната група „Дунавска есетра“ от МКЗРД и от мрежа от национални и международни обществени организации, НПО и академични институции с оглед на тези цели. Оттогава тя се стреми да постигне целите на настоящата стратегия, като популяризира про-

грамата „Есетра 2020“. МКЗРД наскоро подписа споразумение за безвъзмездна помощ с ГД „Регионална и селищна политика“ за провеждане на проучване на възможностите за миграция на рибите в язовира „Железни врата“ между Румъния и Сърбия, който е голяма пречка по пътя им нагоре по течението.

Други ключови мерки в „Есетра 2020“ включват създаването на пилотно съоръжение *ex-situ* за миграционни видове и мониторинг *in-situ* на местообитанията и популационното поведение по поречието на река Дунав и нейните главни притоци. Сътрудничеството с договорни рибни стопанства ще улесни създаването на инвентаризация на отглежданите есетри. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://www.icpdr.org/main/activities-projects/sturgeons-danube-basin>

ПРОЕКТИ

ДАТСКИТЕ МСП СЕРВИРАТ
ХРАНА ЗА РАЗМИСЪЛОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
3 900 000 EURУЧАСТИЕ НА ЕС
2 000 000 EUR

С цел да се помогне на малките и средни предприятия в Дания да преодолеят бариерите пред своя растеж и развитие, беше разработена апетитна стратегия в рамките на проект, финансиран от ЕС.

Проектът „Процфтяващ кулинарен опит“ е организиран и се ръководи от Центъра за бизнес развитие в Южна Дания, регион без обща кухня, но дом на голямо разнообразие от кулинарни традиции и специалитети.

Четиригодишният проект е насочен към четири основни области за подобряване на предприятията в областта на храните: качество, интернационализация, устойчивост и производителност.

Първата задача разглежда как МСП могат да са сигурни, че съставките, които използват, и продуктите, които разработват, са с високо качество. Аспектът на интернационализация насърчава предприятията да изнасят стоките си в страни от Европа, докато фокусът върху устойчивостта има за цел по-силно акцентирание върху биологичните храни, за да се насърчи по-добър екологичен отпечатък и по-устойчива околна среда.

Четвъртата цел на проекта е по-добра стратегия за подобряване на производителността, която включва намирането на по-ефективни и по-интелигентни решения за предприятията за ефективна работа и максимизиране на продажбите. Инициативи, като свързването на местните храни с разказване на истории и молбата към собствениците на ресторанти да предоставят на потребителите информация за добавената стойност за сервираната храна, са предназначени да осигурят на потребителите по-уникално и по-автентично кулинарно изживяване.

Рецепта за успех

Центърът с нестопанска цел организира семинари и обучителни сесии, където участниците могат да обсъждат общите предизвикателства, пред които са изправени в региона. Центърът е разработил и процес на скрининг за определяне на подходящи предприятия за участие в проекта: от набелязаните 160 МСП са избрани 70.

Консултантите на Центъра са назначени към избраните предприятия и са отпуснати субсидии за техните специализирани бизнес планове, вариращи от 15% до 50% от техните разходи в зависимост от размера на МСП и предложената стратегия. Надеждата е, че успехът на участващите МСП ще вдъхнови другите малки предприятия да се фокусират върху развитието на своята собствена бизнес стратегия, което, от своя страна, ще даде тласък на растежа в целия регион.

Благодарение на приноса на Европейския фонд за регионално развитие в момента проектът работи с 31 МСП. В дългосрочен план се очаква проектът да помогне на 70 малки предприятия да генерират приходи от 20 милиона евро и да създадат 99 работни места. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://bit.ly/2RuxDtj>

ГЪРЦИЯ И ИТАЛИЯ ОБЕДИНЯВАТ СИЛИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
1 300 000 EUR

УЧАСТИЕ НА ЕС
975 000 EUR

По проект OFIDIA — сътрудничество между италианския регион Апулия и регион Епир в северозападна Гърция — е изградена трансгранична инфраструктура за предотвратяване на пожари въз основа на компютърно генерирани модели на метеорологични прогнози.

Трансграничната област между Италия и Гърция е екологично разнообразна, с планини, крайбрежия и гъсти гори от твърда дървесина. В резултат на високи температури, суша, небрежност и палежи в областта всяка година възникват опустошителни пожари. Тези пламъци се разпространяват бързо и се ограничават трудно.

Според изследователите на OFIDIA ключът към успешното ограничаване на горските пожари включва ранно откриване, точно предсказване на метеорологичните условия, координиране на наземните и въздушните пожарогасителни операции и провеждане на съдебни експертизи за причините и нанесените щети. Това обаче не винаги е лесно, особено в отдалечените гори на Италия и Гърция, където противопожарните наблюдателни кули и пожарните екипи остават без персонал поради бюджетни ограничения.

Освен това пожарникарите в областта се нуждаят от лесен достъп до подробни прогнози за времето, заедно с визуални данни в реално време от оперативната зона. Но въпреки това, поради бюджетните ограничения, контролната зала на Регионалния пожарен корпус на Янина има само безжична гласова връзка с екипа и не разполага с никакви визуални или цифрови данни за района.

Обръщане към технологиите

Изследователите на OFIDIA използват технологиите за запълване на ресурсния недостиг. За да се осигури ранно откриване, системата включва инсталирано автоматизирано визуално и термично-камерно оборудване в цялата залежена площ. Това оборудване предава информация безжично към една от петте модерни централни контролни зали, които са създадени по проекта в Лече, Бриндизи, Бари и Янина, които го използват за координиране на отделните пожарогасителни операции.

По проекта е разработена и ИКТ инфраструктура, която предоставя онлайн географски карти с разширени прогнози за времето, показатели за опасност от пожари и историческа информация за метеорологичните сензори, прогнозните данни и инцидентите с горски пожари. Тази информация позволява на заинтересованите страни да подготвят по-ефективно оперативните си дейности, което в крайна сметка води до намаляване на броя на годишните горски пожари и последващо възстановяване на естествените местообитания.

Системата OFIDIA не само спомага за защитата на горите в региона от горски пожари, но и за създаването на устойчиво качество на живот и икономически просперитет в трансграничния регион.

Например подробните прогнози за времето, генерирани от системата, са достъпни за обществеността и могат да бъдат използвани за по-добро планиране на дейностите и защита срещу екстремни атмосферни условия. Проектът също е насърчил по-тясно сътрудничество между италианските и гръцките органи за гражданска защита, както и по-ефективно научно сътрудничество между научноизследователските институции в района — всичко това в полза на населението като цяло. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://www.youtube.com/watch?v=WVvF9IC-Z2c>

ПРОЕКТИ

ИНОВАТИВНО РЕЦИКЛИРАНЕ ВРЪЩА ОТПАДНИ МАТЕРИИ ОТНОВО В ПРОИЗВОДСТВОТО

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
4 480 000 EUR**

**УЧАСТИЕ НА ЕС
1 905 000 EUR**

Благодарение на приноса на Кохезионния фонд на ЕС рециклиращо съоръжение в Крайне, Западна Словакия, превръща отпаден текстил в иновативни природосъобразни продукти за употреба в строителния и транспортния сектор.

След разширяване и модифициране на своите производствени съоръжения, дружеството PR Krajné е разработило уникална технология за обработка на отпадни синтетични текстили за създаване на по-природосъобразни, екологично чисти продукти.

Дружеството използва STERED — своята собствена патентована техника — за рециклиране на килими и тапицерия от превозни средства в края на експлоатационния им период, изрезки от производството на нови автомобили и пулп от рециклирани гуми. Процесът се възползва от устойчивостта на влага и износване и ниската запалимост на синтетичните материали, използвани в автомобилната индустрия, които поради своята издръжливост са трудни за депониране.

Крайният продукт е строителният блок STERED, отличаващ се с акустични и термоизолационни свойства и водозадържащи характеристики. Способността да задържат вода и да издържат на атмосферни условия през всички сезони прави блоковете идеални като основа за озеленени покриви, което също така позволява отглеждане на трева и други растения.

Освен че осигурява отлична изолация и спомага за намаляване на сметките за енергия, продуктът сега се използва за фотоволтаични панели за насърчаване на възобновяема енергия в съответствие с европейските стандарти за енергийна ефективност.

Повече озеленени градски пространства

Водозадържащите и шумопотискащи свойства правят продуктите STERED подходящи за нови тролейбусни релси. Секции от озеленени релси абсорбират, след което бавно освобождават дъждовна вода чрез изпаряване, което охлажда и овлажнява въздуха, намалявайки шума и праха за местните жители и подобрявайки като цяло градската среда. По подобен начин блоковете сега се използват в строителството на шумови бариери за пътна и железопътна инфраструктура.

Заводът започва дейността си през 2012 г. и до 2017 г. е обработил над 1 780 тона автомобилен текстил. Предвид нарастващото търсене се очаква тази година то да рециклира 700 тона материал, с увеличение до 1 750 тона през 2019 г.

През 2018 г. Кохезионният фонд на ЕС допринесе за наемането на 41 служители в PR Krajné, с потенциал за още 25 работни места през предстоящата година. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.stered.sk/?lang=en>

ЗДРАВΟΣЛОВНА ПЕРСПЕКТИВА ЗА ФАРМАЦЕВТИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО В ПОЛША

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ
2 300 000 EUR**

**УЧАСТИЕ НА ЕС
855 000 EUR**

Иновативен производствен процес е помогнал на производител на лекарства във Варминско-Мазурския войводство на Полша да разработи нови продукти и да стане по-конкурентоспособен във фармацевтичния сектор на страната.

За пръв път в производството на лекарства в този полски регион, напълно автоматизираните производствени машини произвеждат и пакетират достъпни версии на популярни генерични болкоуспокоителни таблетки и гелове. Отчасти благодарение на финансирането от Регионалния европейски фонд за развитие, Лабораторията Галена Олщин (LGO) си сътрудничи с Университета на Вармия и Мазури в столицата на региона Олщин, за да разработи и предостави машините за автоматизираните производствени линии.

Оборудването, използвано за производството на таблетките, включва докинг станция за зареждане на съставки, миксер за прах, преса за таблетки и механизъм за покритие, както и автоматични блистерни опаковки и пакетиращи машини. В момента линията произвежда собствените за LGO болкоуспокояващи 500 mg парацетамол и 400 и 200 mg ибупрофен, които са популярни сред местните потребители, тъй като се предлагат без рецепта и са по-евтини от оригиналните марки.

Втора производствена линия, включваща машини за смесване, пълнене на епруветки и пакетиране, произвежда нанасящи се върху кожата противовъзпалителни гелове кетопрофен и диклофенак за успокояване на вътрешна болка. Всички лекарства са базирани на съществуващи формулации с изтекли патенти. В резултат на това LGO е успяла да избегне разходи за проучване, като увеличава доходите си с около 30%.

Поддържане на строг контрол

Цялото оборудване е напълно компютъризирано, което позволява на лаборантите да следят отблизо производствения процес и да пестят енергия в сравнение с неавтоматизираното производство на подобни лекарства.

За да отговорят на високите стандарти на ЕС, двете нови производствени линии за продаваните без рецепта генерични лекарства, произвеждани от LGO, трябва да бъдат сертифицирани от Главния фармацевтичен инспекторат на Полша. За да постигне това, лабораторията поддържа система за наблюдение на всички етапи на производството — от суровини до производство и пакетиране.

Предварително въведените хигиенни мерки гарантират липсата на микроби в лекарствата. Работниците трябва да носят предпазно облекло и да влизат в производствената зона през газонепроницаеми шлюзове, а въздухът в производствената зона и за машините се филтрира непрекъснато.

Към днешна дата иновативните автоматизирани линии са създали 20 нови работни места за работници, които получават обучение от персонала на лабораторията, за да работят в производствената зона на LGO. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://bip2.warmia.mazury.pl>

ПРОГРАМА

7 МАРТ

Брюксел (Белгия)

Събитие на високо равнище: Жените в публичната администрация

22—23 МАЙ

Букурещ (Румъния)

Годишна конференция на Interreg

20—21 ЮНИ

Букурещ (Румъния)

„Инвестиране в нашето споделено бъдеще: 8-мата конференция за оценка на политиката на сближаване“

7—10 ОКТОМВРИ

Брюксел (Белгия)

Европейска седмица на регионите и градовете

ПРАВНА ЗАБЕЛЕЖКА

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действащо от името на Европейската комисия, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в тази публикация информация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2019 г.

Печат: ISSN 2443-9002 KN-LR-18-067-BG-C
PDF: ISSN 1830-9321 KN-LR-18-067-BG-N

Повторната употреба е разрешена при посочване на източника.

Политиката за повторна употреба на документите на Европейската комисия се урежда с Решение 2011/833/ЕС (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39).

За всяка употреба или възпроизвеждане на снимков или друг материал извън авторското право на Европейския съюз трябва да бъде искано разрешение директно от притежателите на авторските права.

Това списание е отпечатано на английски, френски, немски, български, гръцки, испански, италиански, полски и румънски език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 22 езика на адрес:
http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/panorama-magazine/

Съдържанието на броя беше завършено през декември 2018 г.

© Европейски съюз, 2019 г.

Printed by Bietlot in Belgium

СНИМКОВ МАТЕРИАЛ (СТРАНИЦИ):

Корица: © iStock/Meinzahn; Билбао © iStock/LucVi; RegioStars
© Европейски съюз; ЕГФН © Европейски съюз

Страница 3: © Европейски съюз

Страница 4: © Европейски съюз

Страница 5: © Австрийско федерално министерство за
устойчивост и туризъм, Маргит Шьорг

Страница 6: © Европейски съюз

Страница 7: © Европейски съюз

Страница 10: Антверпен © iStock/Argalis; Билбао © iStock/LucVi;
© iStock/Settantasette

Страница 11: Марибор © iStock/mura; Лахти © iStock/DarthArt;
Гьотеборг © iStock/mura

Страница 12: © iStock/Meinzahn

Страница 14: © iStock/SocjosensPG

Страница 18: © Европейски съюз

Страница 20: © Европейски съюз

Страница 21: © Европейски съюз

Страница 22: © Европейски съюз

Страница 23: © Европейски съюз

Страница 24: Церемония на Regiostars © Европейски съюз;

© Център за бизнес и споделени услуги;

© VTT Финландия

Страница 25: © Статуторен град Острава - © iStock/FatCamera -

© Нант Гуртрейн; © Музей за културно

наследство „Виста Алегре“

Страница 26: © Европейски съюз

Страница 27: © Европейски съюз

Страница 28: © Анита Вонтавон

Страница 29: © iStock/kynesher

Страница 30: © Искра Цанкова

Страница 31: © Орор Десейн;

Страница 32: © Европейски съюз; © Мартин Гилермо

Рамирез © АЕБР

Страница 33: © Диана Жолдош

Страница 34: © Европейски съюз

Страница 38: © Европейски съюз

Страница 41: © Европейски съюз/Geert VandenWijngaert

Страница 42: © Домът на Южна Полша

Страница 43: © Асоциация на финландските местни
и регионални органи

Страница 44: © Кастиля-Ла Манча

Страница 45: © iStock/weerapatkiatdumrong

Страница 54: © iStock/wrangle

Страница 55: © Проект „Процъфтяващ кулинарен опит“

Страница 56: © iStock/mrak_hr

Страница 57: © Юрай Плесник

Страница 58: © iStock/xfzsy

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
[@CorinaCretuEU](https://twitter.com/CorinaCretuEU)

■ Служба за публикации

Европейска комисия
Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“
Комуникация — Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieuilaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
Ел. поща: regio-panorama@ec.europa.eu